

CORDELL HULL MIRĖ

Jis atmintinas ir lietuviams

Liepos 23 mirė buvęs valstybės sekretorius Cordell Hull, būdamas 83 metų. Mirė nuo kraujo išsiliejimo smegenyse. Kraujo spaudimas jau seniai jį kankino.

Cordell Hull buvo vienas iš pastoviausių valstybės sekretorių — nuo 1933 iki 1944; pasitraukė tik ligos spiriamas. Jo politikos kelias labai vertinamas. Jis siekė taikos ir ieškojo priemonių jai išlaikyti. Jis vienas iš Jungtinių Tautų sumanytojų, kartais vadinamas Jungtinių Tautų tėvu. 1945 jam buvo pripažinta Nobelio taikos premija.

Vidaus politikoje jis stengėsi sukurti ir išlaikyti bendrą abiejų partijų užsienių reikalų politiką. Jis nutiesė JAV gerus santykius pietų Amerikos valstybėm. Jis stengėsi pakelti tarptautinės politikos moralę.

Lietuviam jis nepamirštinas ir tuo, kad tik po dviejų dienų nuo "liaudies seimo" balsavimo Cordell Hull spaudai pareiškė aiškų nusistatymą nepripažinti Baltijos valstybių okupacijos ir jos padarinių. Tas 1940 liepos 23 jo pareiškimas suformulavo Amerikos nuomonę, kurios pagrindu yra moralės reikalavimas ir kuris tebegalioja ir šiandien.

"Per paskutines kelias dienas sukūti įvykiai, kuriais mažų Baltijos respublikų — Estijos, Latvijos, Lietuvos — nepriklausomybė ir teritorinis neliečiamumas buvo panaikinti vieno iš jų didžiųjų kaimynų neva jų laisvu apsisprendimu, greitai atriedėjo į savo išvadas.

"Nuo dienos, kada šitų respublikų gyventojai laimėjo nepriklausomybę ir demokratine valdžios forma, Jungtinių Valstybių tauta stebėjo jų nuostabią savarankišką valdymosi pažangumą su giliu ir palankiu susidomėjimu.

"Šios vyriausybės (Amerikos. Red.) politika yra visiem žinoma.

"Jungtinių Valstybių tauta yra priešinga grobuoniškiems veiksams, ar jie būtų vykdomi smurtu ar smurto grasinimu.

"Tokiu pat būdu ji yra priešinga bet kokiai intervencijai valstybės, nors ir kaip ji būtų galinga, į vidaus reikalus kitos suvereninės valstybės, nors ir kaip ji būtų silpna.

"Šitie principai yra pagrindai, kuriais remiasi santykiai tarp Naujojo. Pasaulio dvidešimt vienos suvereninės respublikos.

"Jungtinės Valstybės laikysis tų pačių principų, nes Amerikos tauta yra įsitikinusi, kad jeigu doktrina, kurioje yra įkūnyti šitie principai, negrįš į santykius tarp tautų, tai išminties, teisingumo ir teisės dėsniai, kitais žodžiais, pats moderniosios civilizacijos pagrindas — negalės būti išsaugotas."

• Vokietija paruošė jau uniformas būsima kariuomenei — skirtingas marinam, jūrininkam ir sausumos armijai. Vieno kario uniforma atsis 1500 DM. Sausumos kariuomenės uniforma labai panaši į amerikonišką, tik labiau maskuota.

PREZIDENTO EISENHOWERIO pirmas pareiškimas tik iš lietuvių išlaidų: "Malonu būti namie".

INICIATYVA BUVO EISENHOWERIO RANKOSE

BET RUSAI NUO SAVO REIKALAVIMŲ NENUSILEIDO. EISENHOWERIO SIŪLYMŲ "NEGIRDĖDAMI" IR TIK KARTODAMI SAVUOSIUS

Ketvirtadienį Ženevoje buvo svarstomas nusiginklavimo klausimas. Pirmininkavo Sovietų Bulganas. Jis pakartojo Sovietų siūlymą JT nusiginklavimo komisijos posėdžiuose gegužės mėn. Londone. Svarbiausias tada siūlymas buvo — pasisąžadėti nevartoti atominių ginklų bet kuriam aplinkybėm.

Prez. Eisenhoweris, taršis prieš tai su savo iškviečiais kariuomenės štabo žmonėm, šiame posėdy padarė staigmeną, kurią rūpestingai lig tol slėpė. Norėdamas parodyti, kad Amerika neturi jokių užpuolimo minčių ir karinių paslapčių, jis pasiūlė:

Sovietų lėktuvai gali stebėti iš oro ir fotografuoti Amerikos karines bazes. Jis tiki, kad tas pačias galimybes suteiks ir Sovietų Sąjunga Amerikai.

Prezidento siūlymas rado didelio atgarsio ir susižavėjimo vakarų spaudoje. Jam pritarė Anglijos ir Prancūzijos min. pirmininkai. Sovietai jį nedavė tada atsakymo. Tai pa-

didino tik susidomėjimą, kuris turės būti patenkintas šeštadienį.

UŽDANGOS PAŠALINIMAS

Penktadienį pirmininkavo prez. Eisenhoweris. Svarstė paskutinį ketvirtą klausimą — geležinės uždangos nukėlimą. Eisenhoweris dėstė, kad Sovietai labai griežta uždanga atskyrė vakarų pasaulį nuo rytų. Pripažino, kad amerikiečiai nors ir labai švelnia siena taip pat atsirbojo. Tai padėčiai baigti Eisenhoweris pasiūlė:

sumažinti varžymus idėjų ir informacijos apykaitai tarp tautų;

sumažinti varžymus civiliniam gyventojam keliauti ir susitikti vienas su kitu akis į akį; sudaryti sąlygas, kurios įgalintų vyriausybes duoti laisvę tarpusavio prekybai.

Prezidentui pritarė Edenas ir Faure. Po tokių siūlymų, kurie rodė, kad Eisenhoweris perėmė propagandinę iniciatyvą

Prasidės ilga vidaus kova Belgijoje

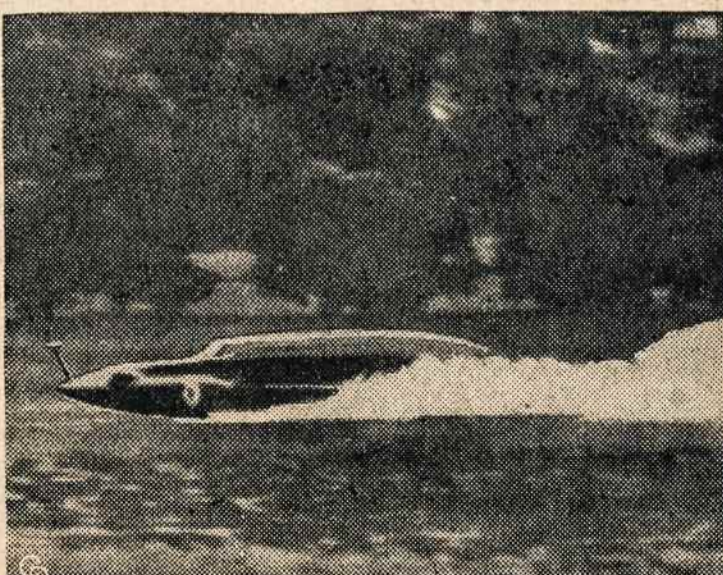
Belgijos senatas liepos 21 pritarė parlamento priimtam įstatymui, kad privačiom katalikų mokyklom būtų sumažinta piniginė parama. Lieka dar patvirtinti karaliui Baudouinui.

• Jugoslavijoje įtempimas tarp Tito valdžios ir Amerikos karinės misijos. Misijai Tito

nenori leisti kontroliuoti, kaip jis suvartoja Amerikos duodama ginklavimosi pagalbą.

• Senatas nutarė pastatyti paminklus prezidentui Rooseveltui ir sen. Robertui A. Taftui.

• Pijus XII priėmė privačiąje audiencijoje Amerikos atstovę Mrs. Luce.

PIRMASIS TOKS VANDENY: Donald Campbell (dešinėje) Anglijoje valtį per valandą padarė vidutiniškai 202 mylias; laimėjo rekordą. Jo valtį kaštuoja 70,000 dol.

Ženevoje susiderėjo toliau vėl derėtis

Baltųjų Rūmų spaudos sekretorius po konferencijos spaudai pasakė: "Galiu tik vieną daiktą pasakyti — susitarta visais punktais".

Ką tas "susitarta" reiškia, aiškėja iš komunikato. Jame šalia žodžių apie norą atleisti politinį įtempimą pranešama, kad toliau tęsti derybas pavedama užsienių reikalų ministeriam; jie susirinks Ženevoje spalio mėn.

Jiem pavedami svarstyti Vokietijos sujungimas, Europos ryšių tarp Rytų ir Vakarų plėšaugumo reikalas, tolimesnis timas (kiti klausimai, vadinasi, iškrinta).

Ministerių konferencijai komunikatas duoda instrukcijas atskiriem klausimam spręsti.

DĖL EUROPOS SAUGUMO PAKTO: išipareigojama nesusipratimuis

PERDAVĖ TARTIS UŽSIENIŲ REIKALŲ MINISTERIAM DĖL VOKIETIJOS SUJUNGIMO IR SAUGUMO SPALIO MĖN.

sprendžiant nesiimti jėgos ir agresoriui neduoti pagalbos; sumažinti ir kontroliuoti ginkluotas jėgas, sudaryti tarp rytų ir vakarų zoną, kurioje ginkluotų pajėgų buvimas priklausytų nuo bendro susitarimo (Edeno siūlymas Sovietam patenkinti).

DĖL VOKIETIJOS SUJUNGIMO instrukcija "saliamoniškai" susukta — Vokietijos laisvais rinkimais sujungimo klausimas turi būti suderintas su natūraliais vokiečių tautos interesais ir su Europos saugumu (Dudamas pagrindas Sovietų pretenzijom kelti).

Vokietijos sujungimo klausimą svarstydami, ministrai gali pakviesti kitus "suinteresuotuosius" svarstyme dalyvauti ir atsklausti jų nuomonės (šis sakinyas aiškinamas kaip nuolaida Bulganinui, kuris rei-

kalavo, kad derybose dalyvautų ir rytų Vokietija).

DĖL NUSIGINKLAVIMO sutarta, kad toliau tuo klausimu dirbtų J. Tautų nusiginklavimo komisija. Tos komisijos posėdis pasiūlytas rugpjūčio 29 New Yorke. Ir vėl instrukcija:

Ką derybos davė — teparodys ateitis

Prezidentas Eisenhoweris grįžo sekmadienį ir lietuviams pilant šypsodamas pareiškė: "Kokie bus konferencijos vaisiai, to niekas negali pasakyti. Parodys artimiausi mėnesiai". Tačiau pridūrė, kad pasauly esama gerų ženklų.

Sovietų Sąjungos min. pirm. pirmasis pavaduotojas Mikojanas pareiškė, kad Ženevos konferencijos rezultatai esą "geri".

Sovietų agentūra Tass skelbia iš vieno Washingtono laikraščio žinutę, kad Dulles ma-

nurodyti savo atstovam toje komisijoje, kad jie atsižvelgtų į didžiųjų sugestijas tuo reikalu.

DĖL TOLIMESNIŲ RYŠIŲ sutarta išstudijuoti priemones, kurios palaipsniui pašalintų užtvaras tarp rytų ir vakarų ir įgalintų laisvus ryšius ir prekybą.

Ko nesutarė "didieji" atidavė tartis "mažiesiems".

žai pasitikti Eisenhowerio nusiginklavimo planu.

N. Y. Times pažymi konferencijos gerą atmosferą, tačiau išpėja: "Mes negalim nusiginkluoti. Mes negalim pilnai pasitikėti Sovietų Rusija, kol geležinė uždanga nenukritus ir laisvė neįgyvendinta Sovietų žemėje... Bet trečiasis pasaulinis karas nebūtų joks sprendimas. Modus vivendi yra esminis dalykas norint išvengti tos pragaištingos tragedijos; jį (modus vivendi) esam truputį priartėję".

KAIP ATRODO ADENAUERIU

• Vokietijos kancleris Adenaueris ir po konferencijos pasakė, kad Sovietai nori laimėti laiko. Vyriausybėnė spauda patenkinta, kad Vokietijos klausimas sujungtas su saugumu. Opozicija išnaudoja Ženevą kovai prieš Adenauerį. Soc. demokratrai rašo, kad Adenaueris dabar turi eiti pas Chiangkaišę ir Rhee, nes vakariečiam neberekalingi vyrai su griežtais reikalavimais.

• Saaro krašto gyventojai spalio 23 balsuoja, ar pritaria Saaro kraštui sueropinti. Laukiama teigiamo atsakymo.

• Quemoy saloj sugauti ir nuteisti šeši komunistų šnipai.

SENATORIUS JOHN McCLELLAN, pirmininkas senato komisijos, kuri tyrinėja, ar aviacijos sekretorius H. E. Talbott nevarė šalimais asmeninio biznio.

GEN. BYRON E. GATES, buvęs aviacijos bazės Chanute komendantas. Jam prikiša, kad darys protekcijas valstybiniuose užsakymuose.

PAGALBA RUMUNŲ POGRINDŽIO VYRAM

Šiame puslapyje yra atsišaukimas fondo, kuris organizuoja pagalbą penkiem rumunų patriotam, esantiem Šveicarijos kalėjime... Prisimenanė, kaip jie ten pateko.

Rumunijos pagrindžio grupė gavo žinių, kad Maskva pasiūlė naujas instrukcijas savo agentam vakarų Europoje. Vienas iš tokių agentų buvo Rumunijos atstovybės Šveicarijos šoferis. Penki pagrindžio vyrai išsirengė žygiui. Vasario 14

vakarą jie įsilaužė į atstovybę, šoferis pasipriešino ginklu ir buvo nušautas. Užimtoje atstovybėje rumunai išsilaikė 42 ir pusę valandos, nors buvo apstoti nuo ryto 200 šveicarų policininkų, paskui, batalijono karių ir grasinami tanko. Tik po ilgų derybų su policijos viršininku vyrai pasidavė. Prieš sėsdami į policijos automobilį minios akivaizdoje jie dar prikėlė prie atstovybės sienos laisvosios Rumunijos iškabą.

Bet vieno tarp pasidavusių jau nebuvo. Jis buvo spėjęs anksčiau iš rūmų dingti, ir apie jį nebuvo paskelbta daugiau nieko. Dabar bylai ginti fondas prasarita, kad atstovybėje tikrai buvo rastas šnipinėjimo centras; trumpų bangų radijo siųstuvas, automatiniai šautuvai, bombos, raketų. Apie dokumentus, ten rastus, dar neskelbiama.

Bylai pasiūlė eilė advokatų. Iš Amerikos rengiamasi pasiūsti du advokatus, nes byla gali virsti kaltinimu visai komunistų konspiracijai, kuri demaskuos tuos komunistų meilius žodžius, kuriuos jie dabar kalba Ženevos proga.

ATSIŠAUKIMAS

Broliai Kristuje, kreipiamės į jus, kad pagelbėtumėt apginti penkis jaunus patriotas, kurie rizikavo savo gyvybėm ir laisve, kad iškeltų aikštėn bedieviško komunizmo niekšybes.

Vadovaujami jauno Romos kataliko, šiais metais vasario mėn. jie užėmė komunistinę atstovybę Berne Šveicarijoje ir atskleidė Maskvos šnipų veiklą prieš vakarus. Jie davė priesaiką savo veikla išlaisvinti iš komunistinių kalėjimų raudonosios tironijos aukas, tarp kurių yra didvyriškasis katalikų vyskupas Suci.

Tie jauni patriotai dabar laukia teismo Šveicarijos

kalėjime. Toli nuo savo šeimų, nuo namų židinio, nuo tėvynės tie bėdini vyrai neturi, kas juos paremtų jų teisiniame apsigynime, išskyrus jų bendraminčių krikščionių širdis.

Prašom, ištieskite mums pagalbos ranką artėjant jų bylai — taip, kad jie nebūtų vieni prieš savo kaltinimus, teisingumas bus užtikrintas.

Auka, nors ir maža, bus didelė parama, kurią prisimim su dideliu dėkingumu. Prašome siųsti Mrs. F. M. Gunther, Foundation to Defeat Communism, 2813 Olive Ave., Washington D. C.

Karščiai spaudžia Ameriką

Karščiai pereitą savaitę pagavę Amerikos šiaurę. Temperatūra buvo apie 100. New Yorke penktadienį įstaigose darba dėl karščių daug kur nutraukė anksčiau. Daugely vietų gresia derliui, nes po 50—60 dienų nebuvo lietaus. Hambrege, netoli Buffalo, pritrūko vandens. Uždrausta plauti automobilius, laistyti pievelės, vartoti vandenį plaukiojimo baseinam.

Karščiai truputį atleido tik nuo sekmadienio.

LAUKIMO NAKTYS (6)

Iš čia gyvas neišeisi

Parašė laišką savo karininkui įprastine kacetu tvarka. Sargybos nuvedė jį tiesiai pas stovyklos viršininką. Šis liepė palydai išeiti. Matas liko vienas pas duris. Ant rašomojo stalo pamatė savo laišką, šalia — pistoletą.

Stovyklos viršininkas buvo aukštas padžiūvęs prūsas, pirmo didžiojo karo pulkininkas. Persenęs ir negalėdamas pritaipyti prie kariuomenės, surado sau darbo koncentracijos stovykloje. Tikras malūno prižiūrėtojas, kuris nedrebėdamas gali sukurti mirties girms.

Viršininkas pasižiūrėjo į atvestą kalinį.

— Ką tai reiškia? — rūstus parodė į laišką.

— Nieko nežinau, — atsakė Matas.

— Ateik prie stalo, — ramesniu balsu pakvietė pulkininkas.

— Matas atsistojo priešais rašomąjį stalą. Pulkininkas paėmė pistoletą ir nukreipė vamzdį į jį.

— Dabar pasikabėkim. Ką tai reiškia?! — jo balsas buvo piktas, akys blizgėjo lyg erelio. Įprates visur grasinti, manė ir dabar greit išplėsti paslaptį.

— Ponas pulkininke, nieko tai nereiškia. Jūs turite tik laišką persiusti, — pamažu, kiekvieną žodį sverdamas, atsakė Matas.

— Tylėk! — suriko vokiečiai. — Aš matau, kas ten parašyta. Aš galiu tave į dulkes sumalti. Tuč tuojau pasakyk, ko atvykai į stovyklą?!

Matas tylėjo. Vokiečiai niršo!

— Tu esi šnipas. Ko atvykai?! — jis daužė kumščiais stalą. — Manęs, mūsų tvarkos šnipinėti? Tu iš čia gyvas neišeisi, prisipažink!

— Bet grasinimai žodžio neištraukė. Tada pulkininkas padėjo pistoletą ir priėmė griebė jį už krūtines, supurtė. Tikriau-

— sia, duos ausin, bet ne — patūmė į kėdę. Matas žlegterėjo.

Viršininkas vaikščiojo po kambarį. Paskui priėjo prie stalo ir iš stalčiaus ištraukė gerų cigarečių dėžutę.

— Rūkai? Prašau cigarete. — pasiūlė vokiečiai.

— Matas paėmė vieną, pats viršininkas uždegė.

— Gal kavos, konjako?

— Nee...

— Pasakyk, ko atvykai, — prašė viršininkas gyventojai rašo laiškus?

— Aš nežinau, — atsakė Matas. — Prašau išsiusti tik laišką, tai svarbu.

Vokiečiai pakėlė voka, perskaitė laišką.

— Manai, kad aš nesuprantu, kaip stovyklos gyventojai rašo laiškus?

— Tai jūs neliečia, pulkininke.

— Gerai, priliptysiu 12 pėnigiu pašto ženklą. Bet žinok: reichiui nė vienas pėnigis nežūva. Jei bus koks nors melas, tai aš pats tave pakarsiu. Aš tave atsiminsiu, nepaspruksi.

— Jis priliptė pašto ženklą. — Išeik!

Stovyklos viršininkas laišką išsiuntė. Po kelių dienų vėl Mata pakvietė. Atėjo atsakymas. Karininkas rašė, kad esat užimtas, tuoj negalės atvažiuoti ir jo pasiimti. Reikia pa-

laukti keletą dienų. Pulkininkas jau buvo perskaitęs laišką. Tas "pasiimti" išdavė Mata.

Viršininkas prisipyrė žūt būt sužinoti, kaip pateko į koncentracijos stovyklą, kokie jo ryšiai su armijos karininku, kas jis toks, ką veikęs anksčiau.

Prasidėjo įkyrus tardymas, grasinimai. Buvo padėtas pistoletas ir lazda, bet vėl paskui priėjo prie cigarečių, kavos, konjako. Matas išgėrė kavos

puoduką, bet konjako nepalietė. Viršininkas išbandė visokius būdus, tačiau neišgavo nė žodžio. Pervargęs pulkininkas liepė išeiti savo aukai.

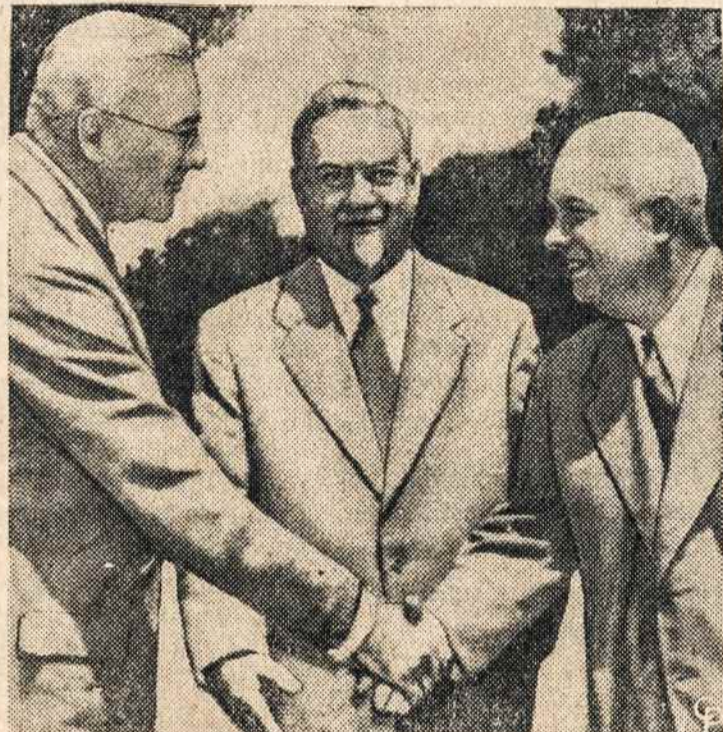
Barakuose jau žinojo, kad Matai rieta. Pats stovyklos viršininkas tardo. Ir už ką? Visi apstojo Mata:

— Kas žino. Matyt, nepatin-ka mano nosis...

— Maži juokai, — nugastavo visi. — Kuo tas baigsis?

Vieną dieną į stovyklą įvažiojo didelis kalėjimo sunkvežimis, lengvom mašinom suplaukė keletas ginkluotų geštapo vyrų.

Siurpas perėjo stovyklą. Dabar tai bus! (b. d.)

DULLES SUSITINKA su Chruščiovu; viduje Bulganinas.

Argentinos diktatorius išvijo savo Beriją

Argentinoje perversmas dar nesibaigė. Peronas mėgina mesti iš laivo savo talkininkus, kad tik ilgiau pats nenuskęstų. Bet dabar aiškėja idomių dalykų apie tuos, kuriuos jis jau išmetė iš savo laivėlio...

Svarbiausias iš tų išmestųjų tai jo vidaus reikalų ministras ir jo padėjėjas. Jo vardas Argentinoje skambėjo taip: "Angel Gabriel Borlenghi".

Dabar spauda atkreipė dėmesį, kad Uruguayje, kur jis atvyko, priverstas iš Argentinos išsinesdinti, jį "sveikindama" minia šaukė:

"Borlensky", o jo dviejų pavardžių pavardės esančios panašios į "Krislavin" ir "Abramovič". Net spėjama, kad Borlensky esąs iš Lenkijos kilęs žydas.

Argentinoje tas vidaus reikalų ministras

Borlenghi palaikęs labai artimus santykius su Sovietų atstovu Reznovu.

Dvi dienas prieš perversmą Argentinoje pats Rezanovas pasisakęs bendradarbiams, kad jis sergas. Tai tas pats Rezanovas, kuris prieš kiek laiko suvaidino neaiškia rolę Kolumbijos kruvinoje revoliucijoje...

Borlenghi išsilaikė Argentinoje 9 metus. Jis stengėsi įkalbėti Peronui, kad prieš jį labiausiai kasasi "Katalikų Akcija", kuri norinti įsibrauti į profesines darbininkų sąjungas, kurios buvo Perono tvirtovė. Garbėtroškiai ir trumpo proto diktatoriui tai buvo didelis argumentas pritarti egzekucijom prieš katalikus. Jis pats labiausiai dantį griežė prieš Bažnyčios hierarchus dėl savo žmonos — nes Argentinos vyskupai ir kunigai buvo visai šalti Perono pastangom, kad jo

mirusioji Evita būtų pripažinta ir paskelbta šentąja.

Borlenghi kovai prieš katalikus ir Bažnyčią vertėsi provokacijom.

Per Dievo Kūno šventę, kai buvo riaušės ir sudeginta Argentinos vėliava, liudininkai dabar parodė, kad Borlenghi jiems pats davęs įsakymą tą vėliavą sudeginti. Paskui kaltę vertė katalikam. Borlenghi priskiriama kaltė, kad revoliucijos maišaty buvo sudeginta ir išplėsta dešimt bažnyčių, tarp jų ir katedra Argentinos sostinėje.

Buvo žinoma iš praeities, kaip opozicijos žmonių vadai Argentinoje staiga iš po nakties dingsta ir paskiau randa juos kur nors nužudytus ar visai neranda. Bet vidaus reikalų ministras Borlenghi viešai kalbėjo, kad

"visokia prievarta esanti svetima jo dvasiai".

Tai labai panašus pareiškimas į žodžius Bulganino, kuris kalbėjo Zenevoje. Gražiais žodžiais pridengti piktus darbus yra išmėginta taktika.

Dabar Borlenghi vadinamas Argentinos Berija.

Dabar tas Berija turėjo skubiai išvykti iš Argentinos. Jis jau buvo New Yorke. Ar jis neatsidurs ten, iš kur kintados buvo atkeliavęs į Naująjį pasaulį?

Pamokslas apie pamokslą nuo kalno

Rytprisiuose buvo pasakojama apie vieną pastorį, kuris paragėjęs savo pamokslu apie pamokslą nuo kalno... Apie

● Italijos parlamentas liepos 13 pareiškė pasitikėjimą naujam min. pirm. Segni 293 balsais prieš 265. Prieš balsavo komunistai, kairieji socialistai ir neofašistai. Už kr. dem., dešinieji socialistai, respublikonai ir liberalai.

Ir Peronienė mažiau garbės Argentinos diktatoriaus Perono žmona, žinoma Evita, parašė knyga "Mano gyvenimo prasmė". Penkios dienos prieš Evitos mirtį švietimo ministerija įsakė knyga laikyti visų mokyklų bibliotekose. Dabar įsakymas panaikintas.

ji sakdamas, pamokslininkas taip susizavėjo, kad nepastebėjo, kaip jam išspruko posakis: "Taip Viešpats po vieną žmogų pavalgydino penkiaais tūkstančiais kepalų duonos".

Vienas nenaudėlis iš klausytojų pugsarsiai atsiliepė: "Ir aš taip galėčiau". Pamokslininkas nieko neatsakė, nusiramęs pabaigė pamokslą, ir kitą sekmadienį jis vėl grįžo prie paties, jau pasitaikęs: "Taip Viešpats vienu kepalu duonos pavalgydino penkis tūkstančius žmonių". Ir šypsodamasis pridėjo: "O mano mielas klausytojau, ar ir tu taip galėtum?" Pamokslininkas buvo pritrenktas atsakymo: "Taip tikrai, ganytojau... — ta duona, kuri liko nuo pereito sekmadienio".

KĄ BIMBA PASAKOJA IR KĄ VISAI NUTYLI

SPAUDA

Laisvėje, komunistinėje, liepos 20 A. Bimba suminėjo iš "Darbininko" žinią, kiek Lietuvoje buvo prieš karą kunigų ir bažnyčių, kiek jų liko dabar. Ir dėlto aiškina:

"Klausimas yra ne tame, kiek buvo kunigų, bet kiek jų reikia. Jų gi, kaip atrodo, dar ir šiandien Lietuvoje pilnai pilnai pakankama".

Vadinas, Bimba sprendžia, kiek kunigų reikia, kiek jų galima "sunaikinti. Visai komunistiškai. Kaip toks "specialistas" kunigų reikalais, jis turėtų vykti į Lietuvą ten užimti "kulto reikalams" valdininko vietą. Kodėl jis nerepatruoja ir neklauso Michailovo?

Bet kai Bimba pasakoja istoriją apie savo tėvą, iš kurio kunigai kasmet po vežimą išsiveždavę visokių gėrybių, tai geriau jis papasakotų apie savo brolių, iš kurio Bimbos draugai komunistai ne tik gėrybes išsivežė, "nubuožino", bet ir jį patį iš jo ūkio iškėlė.

Kada pasipiktins ir vergija Rusijoje?

Liepos 21 tas pats laikraštis piktinasi, kad "kai kuriose arabų valstybėse po šiai dienai dar pardavinėjami žmonės turguose kaip kokie gyvuliai... Net tūlose Lotynų Amerikos šalyse dar nėra panaikinta vergija, nors forma ir šiek tiek pakeista".

Komunistinio laikraščio pavyzdžius dar reikia pratęsti. Rusijoje vergija gražinta ir tai daug šlykštesnė nei arabų valstybėse, nes arabuose gyvuoja tik pirkimas — pardavimas, o Sovietuose gražintas žmonių vogimas, grobimas ir gabenimas į vergiją perskiriamas. Kaip senais laikais grobė negrus, ir gabeno į Ameriką, taip dabar grobia visokias spalvas ir gabena į Sibirą. Juk dabar tai daroma valstybės ir milijoniniu mastu. Ar ir dėl šių vergijos formų taikomas kom. laikraščio pasipiktinimas: "Argi ne gėda civilizuo-tam pasauliui nieko nedaryti, kuomet milijonai žmonių vergijoje kenčia? Ką tu klausimu daro Jungtinės Tautos?"

KAIP PASIEKI AMERIKOS MASES?

Drauge! liepos 19 Vytas Vardys rašo apie būdus, kaip mūsų informacija geriau galėtų pasiekti ir paveikti amerikiečių plačiasias mases. Esą tinka tam reikalui kongresiniai komitetai — tokie kaip Kersteno komitetas. Antras būdas tiem,

VISKAS AUKŠTYN KOJOM

Sveicarus stebina, kad Sovietų bosai važinėja po Šveicariją visai ne taip, kaip namie. Jie nevartoja nė automobilio su neperšaujamais langais, važinėja atviruose automobiliuose, juokiasi ir mojuoja šveicaram. Priešingai Eisenhoweris — važinėja šarvuotu neperšaujamu automobiliu, apstatytas šveicarų ir amerikiečių sargybinių.

POPIERIZMAS AMERIKOJE

Hooverio komisija išaiškino, kad Amerikoje 938.000 amerikiečių pereitais metais sėdėjo ir rašė pranešimus vyriausybei, kad jie neturi nieko pranešti. Esą smulkieji biurneriai išleidžia 5—29% savo laiko tik rašinėdami raštus vyriausybei. Komisija reikalauja sumažinti biurokratiją ir popierizmą.

● Gen. Ridgway, buvęs armijos štabo viršininkas, kreipėsi į apsaugos sekretorių Wilsoną, kad Amerika perdaug apleidžia armijos reikalus ir perdaug pasitiki atominiiais ginklais.

Prezidentas Eisenhoweris iškviėta į Zenevą vyr. štabo viršininką adm. Rādfordą. Nato viršininką gen. Gruenther, apsaugos sekretoriaus pavaduotoją Andersoną.

palaukti pačios bendruomenės paaiškinimo.

Kur dingio laivai?

T. Žibūriai liepos 7 kelia klausimą, kur yra dingę Lietuvos laivai — "Kaunas", "Utena" ir dar keli. Apie juos turėtų daugiau žinoti Londone "Baltic Lloyd". Mano, kad tu turi būti leidžiami ne savo firma, bet vietos respektuojamų leidyklų, nes visa kita talaikoma propaganda ir nepaskaitoma.

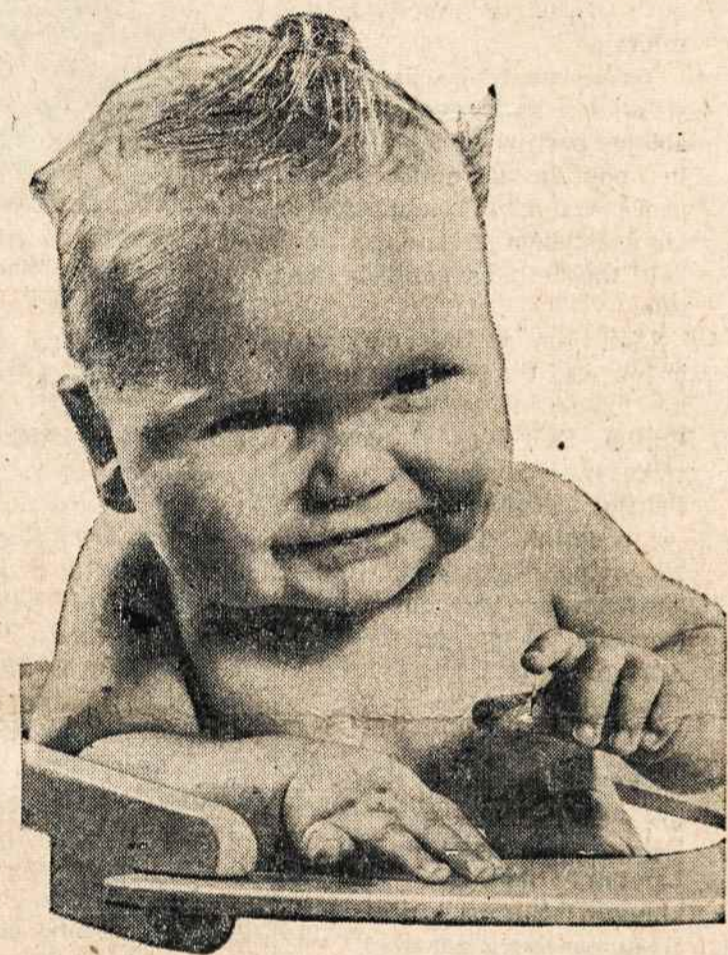
Kas suorganizuos?

T. Žibūrių liepos 13 nr. Ged. Galva rašo, kad vakarų Vokietijoje ir kitur yra daugelį progų pasirodyti su lietuviškos kultūros apraiškom — muzika, menu, literatūra. Vokiečių radijo siūstuvai prašo kamerinės muzikos, paskaitininkų, vaidinimų... Bet ju negalima patenkinti, nes individuali iniciatyva, kuri lig šiol daugiausia reikėsi, negali atstoti informacijos, kurią galėtų duoti plačiai ir planingai organizuotas darbas. O tokios neturime, nei įstaigų tam turim daug.

LAUKSIM PAAIŠKINIMO IŠ VOKIETIJOS

Naujienos liepos 20 parašė, kad su Vokietijos lietuvių bendruomenės kartoteka, kuri buvo birželio 25—26 išvogta, dingio taip pat "Vasario šešioliktosios gimnazijos aukų bei aukotojų sąrašas". Laikraštis rašo, "ar nebus kas suinteresuotas, kad aukotojų sąrašai išnyktų drauge su kartotekom?"

Bus geriausia tuo reikalu

Mom and I are playing it smart this year!

"NATURALLY Dad's going to get the special gift that he's been hinting for lately. But this year he's also going to get a gift that won't cost him any money. In fact, it will return his money with interest. 'Cause Mom and I are giving him a U. S. Savings Bond."

This young fellow has a mighty good idea—and one that might help you. Since Dad's biggest concern is his family's security, a Savings Bond is a gift he's sure to appreciate.

And a Bond is one gift that grows more valuable as it gets older. It earns 3% interest, compounded semi-annually, if held to maturity. So by the time this gift is 19 years and 8 months old, each \$1.00 you invested will be worth \$1.80!

Besides that, a U. S. Savings Bond is one of the finest and safest investments you can make, because it's an investment in the future of America. So drop in at your bank today and purchase a Bond for your Dad.

Want your interest paid as current income? Invest in 3% Series H

United States Government Series H Bonds are new current income Bonds in denominations of \$500 to \$10,000. Redeemable at par after 6 months and on one month's written notice. Mature in 9 years, 8 months and pay an average of 3% per annum if held to maturity. Interest paid semiannually by Treasury check. Series H may be purchased through any bank. Annual limit: \$20,000.

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks for their patriotic donation, the Advertising Council and

M. PÖNZO, italias, Turino universiteto profesorius, radijo spindulišiais ligonis gydydamas, pats neteko kairės rankos; sako, jis gyvena tik 2 metus.

"AŠ NIEKAD GYDYTOJO NEBUVAU APŽIURĖTAS..."

Vis dar yra daug asmenų, net šiame sviesiame amžiuje, kurie džiaugiasi ir girti, kad jie niekad nebuvo gydytojų išsamiai apžiūrėti. Dėl saviško protavimo ir didžiavinimo jie ignoruoja patikrinimus savo sveikatos. Nesistengia sužinoti, kaip jų organizmas veikia, kaip veikia, kaip jis gali veikti esamose sąlygose. Nesistengia sužinoti, ar trumpu laiku kūnas linksta į mažai negalavimą ar į didelę ligą. Jie ne tik to nežino, bet tuomi dar didžiūjasi. Jie priijęsta nusikaltėliams, kurie didžiūjasi, kad jie, nepagauti, niekad nestoję prieš teisėją, kad jų rekordas nebuvo iširtas.

Jie bijo, kad jų rekordai būtų išogzaminuoti, — kaip nesulimas nusikaltėlis bijo, kad jo rekordas nebūtų patikrintas.

Išdidumas, gyrimasis, ignoravimas, baimė — tai visa yra neišmintinga šiais moderniais GEROS SVEIKATOS VISIEMS LAIKAIS. Gal tu esi tas vienas, kuris niekad netyrei savo sveikatos, tačiau ar nenorėtum sužinoti, kad tavoje nėra nė šakutės nei priežasčių toms ligoms.

Be medicinosko ištyrinėjimo tu negali žinoti. Tu gali tik spėjoti, tikėti, girti, kad niekad netikrinai savo sveikatos ir tik tuo remti savo viltį, kad esi sveikas. Profingas žmogus remia savo viltį ne pasigyrimas, bet tami tikru žinojimu. Jis pasitikiama. Tu gali atsikratyti abejonių.

DR. DERUHA

123 E. 86th STREET NEW YORK CITY
Virs Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims. Kasdien nuo 10—2, 4—9.

Ypatingas dėmesis kreipiamas į vyrų ir moterų ligas, neregulariurnus, nusilpimus. Pilnas tyrimas, įskaitant kraujo tyrimą, \$3.

DARBININKAS

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

By

FRANCISCAN FATHERS

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES

Domestic yearly	\$6.00	PRENUMERATOS KAINA	Amerikoje metams	\$6.00
Brooklyn, N. Y.	\$6.50	Brooklyn, N. Y.		\$6.50
Half year	\$3.50	Pusei metų		\$3.50
Foreign	\$6.50	Užsienyje		\$6.50

Laikraštį tvarko Redakcinė Komisija. Vyr. red. S. Sužiedėlis. Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir gražinami tikslai autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

ŽENEVA IR MES

Ženevoje pirmą konferencijos dieną prezidentas Eisenhoweris nurodė šešis svarstytinus punktus. Tarp jų buvo trečiasis — demokratijos ir laisvės gražinimas komunistų pavergtiems Europos kraštams; ketvirtas — komunistų diversijos sustabdymas laisvuose kraštuose.

Po jo kalbos prancūzų spauda labiau susirūpino Eisenhoweriu nei Bulganiu. Laikraštis "Le Monde" rašė: "Jeigu Ike atvyko į Ženevą imtis didžiosios ofensyvos šių dviejų punktų kryptimi, tai konferencija baigsis nepasisekimu. Vaisingų diskusijų nuo čia negalima pradėti".

Laikraštis betgi tikėjosi, kad šitie du Eisenhowerio punktai esą skirti tik Amerikos vidaus reikalui, ir "šita karšta geležis nebus palytėta".

Laikraščio viltis pasiteisino, nes jau antrą derybų dieną užsienų reikalų ministrai abudu tuos punktus iš darbų tvarkos išėmė. Pasivertino ir spėjimas dar prieš konferenciją: kad Amerika imsis taktikos spręsti ne visus klausimus iš karto, bet dalim, pradėdant nuo lengvesniųjų. Pavergtieji prie lengvesniųjų nepriklauso. Jie nesvarstomi. Tai buvo nuspręsta iš anksto. Ir numatyto lietuvių stebėtojų delegacijom buvo duota suprasti, kad jom ten nebus ko veikti.

Nesvarstom, ar Eisenhoweris pavergtųjų kraštų klausimą iškėlė tik vidaus reikalui, kaip minėjo "Le Monde". Svarbu, kad iškėlė, kad pripažino juos svarstytinus. Viešajai opinijai jis patvirtino, kad klausimas yra gyvas, skaudus ir apie jį negalima nešnekėti. Ir tai jau žingsnis pirmyn.

Tam, kad jis būtų iškeltas, nuopelnas priklauso ir pavergtiesiems, ir specialiai lietuviškiems veiksniams, ir Amerikos kongresmanam. Jie visi klubino duris — prašyte prašė, reikalautė reikalavo...

Bet tuo jų (ir mūsų visų) darbas nesibaigia. Reikia, kad ir ministrai negalėtų praeiti pro pavergtųjų klausimą. O tai įvyks tada, kad viešoji opinija juos dar labiau spaus; kai pavergtųjų klausimą reikės kelti ne tik vardan ramybės nuo pavergtųjų šaukimo; ne tik vardan balsų tų Amerikos piliečių, kurie yra kilę iš tų pavergtųjų kraštų, bet vardan ramybės visų amerikiečių.

Reikia klabinoti tol, iki visos Amerikos tikėjimu pavirs "American Journal" vedamojo žodžiai:

"Jeigu rusai nenorės duoti laisvės pavergtom tautom, kurias iše laiko tikroje vergijoje; nenorės sutikti su Vokietijos sąjungimu, atsakyti nuo agresijos grėsmės prieš savo kaimynus ir sustabdyti subversiją laisvuose kraštuose, tai jų rodymas draugingumo šypsny yra tikslai kaukė".

ŠATRIJOS RAGANA

IRKOS TRAGEDIJA

Ibėgus į kalnelį sodno gale ir pamąstus, kad saulė jau tik puse veido tebežiūri pro savo auksinio rūmo angą, Irka skubiai surinko savo lėles ir nuėjo namo. Ji niekadoms neužmiršta teledžiama būti sodne lig saulutei nusileidus. Kartais dar būtų darbo prie namelio arba taip būtų gera dar valandėlę palakstyti su Džimu, bet ką padarysi? Mamytė taip liepia, o mamytės klausio visi mandagūs vaikai. Antra vertus, Irka malonu daryti ką nors drauge su saulute. Saulutė, prisizaidusi ir prisijuokusi visą dieną padangėse, tuojau pasislėps savo namuose, ir Irka, prisibėgijusi iš tiesą sodne ir kieme, taip pat pasislėps savo namuose.

Ji spraciai kilnoja kojytes, nenorėdama pasiduoti saulei pralenkiama. Paskui ją trypsi savo baisiai kreivomis ir trumpomis kojomis Džim, jos širdingiausias prietelis ir vienintelis draugas, juodas, kaip ak-

somas, taksas ilgu melancho-lingu veidu ir ausimis ligi žemės. Irka pagautomis akimis žiūri į saulutes namą. Ak, jo gražumas! Visas auksinis, auksitėlaitis, o stogas rausvas, kaip rožės žiedas, o langai violetiniai, lyg žibutės. Prieš namą vartai įvairiaspalviai, spinduliuota karūna papuošti. Šviesu, linksma turi būti tame name. O Irkos namai štai tokie niūrus ir tamsūs, ir tušti... Mamytės nėra, tad prysakinės durys užrakintos ir Irka gauna eiti aplinkui.

Po virtuvę bruzda Liudvė, su kuria Irka turi didelio noro pasikalbėti, Džim tuo tarpu pašminėtinai po slaptų virtuvės kampe. Bet Liudvei reikia eiti į ledinę, į malkinę, į dešimtį kitų vietų, tad Irka nieko daugiau nelieka, tik eiti toliau. Ji eina per visą eilę didelių, tuščių, apmirusių kambarių, kuriuose brėškis, išlindęs jau iš kampu, slenka į vidurį. Mergaitės žingsnelių aidas le-

Amerikos Lietuvių Bendruomenės ateities rūpesčiai ir darbai

APYGDOS

Lokas jų yra nustatęs 13 (žr. J. J. Bachuno leidinį "JAV Lietuvių Bendruomenė" 10—11 psl.). Ar visos jos gyvos? Ar visos jos save pateisina?

Tegirdime apie Chicagos ir (kiek mažiau) apie New Yorko apygardas. Iš to daromės ir išvadą: jos veikia, nes susirado gyvenime atramą. Apie kitas sprendžiame, kad jos tėra tik nevygos organizacinės schemos kabinetinis rezultatas, dirbtinis vienetas, neturįs konkretaus darbo, dėl to pasijungęs nereikalingas ir negalįs prigyti.

Tad kaip reikėtų apygardų atžvilgiu nusistatyti?

Be abejo, yra jų šalininkų. Kitaip jos nebūtų aplinkraščiuose atsiradusios, kitaip nebūtų buvę skatinama baigti jas organizuoti. Šalininkai pateiks ir konkrečių duomenų jų reikalingumą įrodyti.

Aš pats dėl dabartinės apygardų schemos esu skeptikas. Mano supratimu, į apygardų organizavimą reikia eiti iš paties reikalo. Chicagai ar New Yorkui apygardas reikia turėti, nes ten reikia bendruomeninio organo, apjungiančio visas apylinkes. Clevelandui ar Detroitui apygardų organų nereikia, nes ten tėra po vieną apylinkę, galinčią atlikti tai, ką atliktų ir apygardos valdyba. Apygardos valdyba šalia apylinkės valdybos čia būtų tik nereikalingas paralelizmas, sunkinąs organizacinį bendruomenės gyvenimą. Todėl

didelių vietovių apylinkių valdybos puikiai gali atlikti tuos uždavinius, kurie atitektų apygardai, o visoms apylinkėms ir seniūnijoms, kol jų nėra dar daug, reikia palikti tiesioginius santykius su centrine Bendruomenės Valdyba.

Sitokioj schemoj tepaliktu šiuo metu tik dvi apygardos—Chicagos ir New Yorko, o kitų visų vietovių bendruomeniniam reikalams svarstyti ir spręsti reikia įvesti rajoninius suvažiavimus, kuriuos pagal reikalą ir aplinkybes organizuotų pati centrinė Bendruomenės Valdyba. Šitaip šį klausimą išsprendus, atriktų daugeliui apylinkių nereikalingos išlaidos dirbtinai suorganizuotoms ar tebeorganizuojamoms apygardoms išlaikyti.

kia iš vieno kambario į kita, žadindamas miegančius baldus. Jie bunda, purtos ir tiesias, tikėdamiesi su džiaugsminga viltim tuojau ką nors ant jų atsisėsiant, jį juos atsiremsiant, šiltą, gyvą ranką ant jų padėsią, maloniai jais pasigrožėsiant, laukdami tuojau išgirsia linksma pašnekesį ir juoką. Bet aidas akimirksniu tilsa, ir jie vėl sukniubę nerias į savo miegą. Tik valgomajame budriai tikčioja laikrodinis, o kažkur kitame užklydęs uodas dainuoja savo aukštu diskantu.

Įėjus į erdvų vaikų kambarį sur viena tikslai našlitiškai batuojančia lovele, Irka tuojau ėmėsi darbo. Reikia kuo greičiau gulyti lėles, nes vaikams nesveika gulti vėlai. Pataisius joms lovas, ji klupdo jas pteriauti. Nors jai mamytė tiek niekadoms neliepia melstis, ji dėlto žino, kad taip reikia, ir jos lėlės meldžiasi kiekvieną vakarą. Patį atsiklaupus greta, ji balsu kalba maldos žodžius: Tėve mūsų, kursai esi danguje... ir duok mums duonos... ir atleisk mūsų kaltes. Amen.

Irka žino, kad ten yra dar daugiau žodžių, bet niekaip jų neatsimena. Liudvė dabar vis neturi laiko ją pamokyti, o mamytė, jos prašoma, sako, kad kaip ji užaugianti ir no-

CENTRINĖ BENDRUOMENĖS VALDYBA

Bendruomenės apylinkės ir seniūnijos yra jos rankos ir kojos, centriniam organams atitenka širdies ir galvos vaidmuo. Iš jų turi išeiti bendruomeninių užsimojimų ir darbų iniciatyva, jie turi surasti būdų ir priemonių jiems vykdyti, jie turi turėti jėgų ir gebėjimo įkvėpti bei paskatinti. Ypačiai reikšmingas ir svarbus yra centrinės Bendruomenės Valdybos vaidmuo, kuriai pavaddama vykdyti bendruomenės įstatų uždavinius ir Bendruomenės Tarybos nutarimus (plačiau apie tai žr. 59 paragrafą).

Bendruomenės Valdyba pagal istatus (žr. 33 par.) renka taryba, tai tarybai dera aptarti ir nustatyti ir valdybos darbo gaires.

Valdyba vaizduojus tokia, kur klausimai visų jos narių svarstomi posėdžiuose, bet toliau kiekvienas narys jau yra atsakingas už jam pavestą ir patikėtą darbo sritį. Todėl kiekvienas narys turi gauti konkrečias pareigas.

Valdybą siūlau sudaryti iš 7 narių (istatų 60 par. nustato 5 narius) ir jiems pavesti tokius postus:

1) **pirmininkui:** vadovavimas, atstovavimas, bendruomeninė informacija;

STASYS BARZDUKAS

Pranešimas pirmajame JAV LB Tarybos suvažiavime New Yorke (2)

2) **vicepirmininkui:** pavaddavimas, seniūnijos, apylinkės, apygardos ir rajoniniai suvažiavimai, valdybos ūkio reikalai;

3) **sekretoriui:** protokolai, raštinė, kartoteka, archyvas;

4) **iždininkui:** pinigai ir atskaitomybė (tautinio solidarumo įnašai ir t. t.), nario knygelės ir ženkleliai, valdybos turtas;

5) **nariui lietuviybės sričiai:** tautinis švietimas ir auklėjimas, spauda, menas, muzika, teatras, mokslas, sportas, jaunimo ir kt. organizacijos (santykiai su jomis), Lietuviybės Komisija;

6) **nariui kultūros rėmimo sričiai:** Kultūros Fondas;

7) **nariui kultūrinei informacijai:** žinių (anglų ir lietuvių kalba) pateikimas viešumai, kova su klaidinga ir tendencinga informacija bei propaganda, informacinių leidinių leidimas bei rėmimas (pvz. Lietuvių Stud. Sąjungos "Lietuanus" ir kt.), Informacijos Komisija (ar Biuras).

Pagal reikalą valdyba taip pat gali turėti reikalų vedėją ir kitų pareigūnų. Taip pat visados iškilis reikalų, kuriuos teks spręsti arba visai valdybai, arba atskiriems jos nariams papildomai. Gyvas darbas niekad nesiduoda suimamas į griežta schema. Jei čia schema vis dėlto pateikiama, tai tik dėl to, jog tarybai negali nerūpėti, kaip toliau bendruomeninis darbas bus dirbamas ir kokias sritis turi būti kreipiamas ypatingas dėmesys.

SAVŪKŲ IR TERMINŲ IŠSIAIŠKINIMAS

Lietuvių bendruomenės organizacinis augimas Amerikoje iš pradžių negavo normalios eigos: kai viršūnėse dėl jos buvo abejojama ir svyruojama, tai apačioj atsirado iniciatyva ir ryžtas išlieti į bendruomeninį kelią. Dėl to glaudesnio ryšio tarp viršūnių ir apačios niekad nebebuvo, net ir Lokui atsistojus bendruomenės priešaky. Dėl to ir organizacinę bendruomenės santvarkoj daug kas darėsi savaime ir be visų susitarimo. Tuo būdu pvz. tarybos atsirado ne tik apygardose, bet ir kai kuriose apylinkėse. Eiliniams lietuviams pasidarė tiesiog sunku ir susivaikyti tų visokių tarybų mišinį: Amerikos

Lietuvių Taryba (Altas), Bendruomenės Taryba, Švietimo Taryba (Chicago), Jaunimo Taryba (Chicago), Švietimo ir Kultūros Taryba (Clevelande) ir t. t. Atrodytu, jog jau pats metas ir čia prie kokios tvarkos priėti. Tarybos terminai reikėtų palikti junginiams, turintiems plačią organizacinę apimtį (pvz. Bendruomenės Taryba, Kultūros Fondo Taryba ir pa.), tuo tarpu apygardos ir apylinkės turėtų tenkintis siauresnės apimties komisijų ir komitetų terminais (pvz. Chicagos apygardos švietimo komisija, Clevelando apylinkės visuomeninių ir socialinių reikalų komisija ir pn.).

Po šio nukrypimo į organizacinės terminologijos sritį (šiuo reikalu taip pat lauktinas Tarybos pasisakymas) vėl tenka grįžti prie bendruomeninių rūpesčių ir darbų.

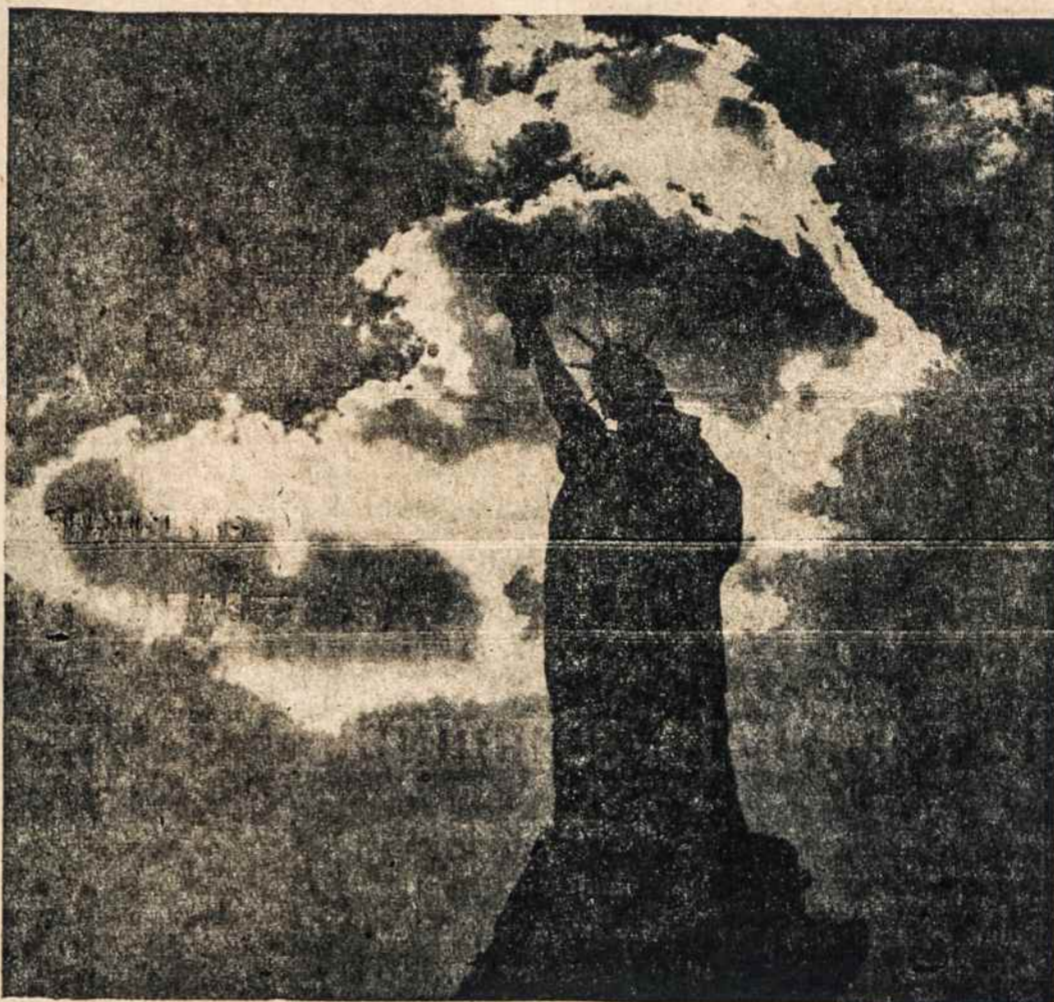
LIEUVYBĖS KOMISIJA

Ji buvo suorganizuota New Yorke prie apygardos ir vėliau perėjo Loko žinion. Nėra žinių, ar Lokas jos patarnavimais naudojosi. Tačiau ji turėtų būti labai svarbus būsimošios Bendruomenės Valdybos organas. Į jo darbų sritį turėtų įeiti visa, kas tik susiję su gyvuoju lietuvišku gyvenimu ir lietuviybės išlaikymu. Kalbos, knygos ir apskritai spaudos, meno ir mokslo, švietimo ir auklėjimo, papročių ir tradicijų reikalai — visa tai šioje komisijoje turėtų būti svarstoma, sprendžiama ir visai bendruomenei perteikiama. Tai būtų ne tik studijinis, bet ir praktinės veiklos darbas. Ši komisija pvz. kasmet galėtų skelbti ir vykdyti

lietuviškos knygos mėnesį, kurio metu visos bendruomenės apylinkės turėtų rūpintis ko plačiausiai lietuvišką knygą mūsų masėse paskleisti. Taip pat būtų pats laikas žinoti, kiek pvz. kasmet lietuvių baigia mokyklas ir kur kokios yra sąlygos lietuviškam ugdomuisi (dabar čia daugiausia klaidžiojame visiškame nežinojime). Ir t. t.

Su šia komisija, kaip jau anksčiau minėta, glaudžiam kontaktą dirbtų ir vienas specialiai išskirtas Bendruomenės Valdybos narys (tai būtina veiklai susisteminti ir suintensyvinti).

(Bus daugiau)

AMERIKOS LAISVĖS STATULA.

Nuotr. V. Maželis.

rėsianti melstis, tai ir išmoksia. Bet kad ji dabar nori, kaip kiti vaikai kad daro.

Tuo tarpu visai subrėško, ir kelios žvaigždutės žvilgterėjo pro langą. Irka skubiai klosto lėles ir, paėmusi Džimą, kurs jau buvo besnaudžias savo pintinėje, kelia jį ant lango, o paskui pati išlipusi sėdas greta jo.

Į padanges jau išbėgo geras žvaigždžių būrelis, ir priešais langą, virš seno maumedžio, jau uoliai mirkčioja Irkai jos mylimiausiaji žvaigždutė. Mylimiausia dėl to, kad visados žiūri į pat Irkos langą ir kad taip linksmai linksmai kinuoja jai auksine galvele. Bet Irka myli ir kitas — visas, visas — nuo to laiko, kaip išgirdo nuo Liudvės, kad žvaigždutė — tai mirusieji ir nuėjusieji į dangų vaikai. Jiems ten labai, labai gera. Dievulis yra jų tėvelis, o Dievulio Motina jų mamytė. Ir jie visados yra drauge — ne taip, kaip Irkos tėveliai.

Ji čia su mamyte, o tėvelis toli toli Kaune. Kai jie visi buvo drauge, buvo taip linksma. Paskui ji ir mamytė atvažiavo čia. Buvo žiema, šalta, paskui buvo Kalėdos. Irkai mamytė parėdė eglelę, bet buvo nelabai linksma, nes tėvelio nebu-

vo. Paskui atvažiavo tėvelis ir atvežė daug daug dovanų. Paskui tėvelis parašė pasiilgęs Irkos, ir ji važiavo į Kauną su tetule Brone. Su tėveliu matė kinematografe liūtą ir dramblį, gėrė tokio saldaus šokolado cukrainėje. Paskui tėvelis vėl atvažiavo ir atvežė Džimą... Dabar nebeatvažiuoja ir nebeatvažiuoja... Ir nei Dievulis, nei Dievulio Mamytė niekadoms nesivažinėja su visokiais reikalais — Dievulis turi daug angelų ir siuntinėja juos, kur reikia. O Irkos mamytė vis tai šen, tai ten ir bevažinėjanti. Dabar, mat, tokie sunkūs laikai, reikia visiems patiems darbutis — nebėra ką siuntinėti. Ir tie žmonės taip baisesiai vaigia, reikia pačiai mamytei saugoti ir prižiūrėti. O danguje tikriausiai niekas nevagia. Į dangų tas teina, kas neturi nuodėmės, sako Liudvė. O vogti — nuodėmė. Irka žino: ko mamytė neleidžia daryti, tai yra nuodėmė.

Danguje yra tie vaikai, kurie klausė mamytės; jie visi ten labai mandagūs ir geri. Ir kaip toms žvaigždutėm linksma danguje — jų tiek daug, tiek daug! Kad kartais išbėgs visos pažaisti į dangaus pievą, tiek jų yra, kiek gėlių toje pievoje pas malūną. Net mamytė

sakosi jų negalinti suskaičiuoti. Nebent tėvelis... Kai tėvelis atvažiavęs, ji paklaus... Ak, kuomet atvažiavęs tėvelis! Jau taip seniai seniai yra buvęs — kai atvežė Džimą. O tuomet buvo pavasaris, ir juoduėjo žibučių ir miška, o dabar jau ir obuoliai prinokę, jau ruduo. Koks tėvelis geras, kad jai atvežė Džimą! Ji taip myli savo tėvelį. Ji prašė, kad jis nebeatvažiotu į Kauną, kad čia drauge gyventų. Bet tėvelis sako: "Negalima, Irka, reikalai taip liepia, nieko nepadarysi". Fe! Baurūs, baurūs tie reikalai! Irka jų nekenčia.

— Juk pas jus danguje nėra reikalų?— klausia ji žvaigždulių.

Žvaigždės šypsos, krato galveles ir, akelėmis mirkčiodamos, kugžda:

— Nėra, Irka, nėra!

— Ar matai, Džim, danguje nėra reikalų. Laimingos žvaigždutės!

Bet Džim nieko negirdi. Negalėdamas lydėti savo ponios ir svajonių karalystę, jis nuvyko kitur — į sapnų šalį ir saldžiai miega, padėjęs ant Irkos kelių savo smailių snukutį. Tad Irka, nenorėdama vyti savo favorito iš to laimingojo krašto, švel-

nutėliaičiai glosto jį savo mažute rankele ir, vėl atsikreipusi į žvaigždeles, tęsia toliau savo pasakojimus.

Dabar mamytei su reikalais išvažiavus, jai nebėra taip ilgu, nes ji kiaurą dieną žaidžia su Džimu, o vakare kalbasi su jomis. Tik kai lytus lija ir Dievulio Mamytė neišleidžia žvaigždutėms pabėgti, — tai jai taip ilgu ilgu.

Irka merkia akis ir žiūri į savo mylimiausią žvaigždutę. Ir mato ilgus auksinius siūlus bedrykstant nuo žvaigždutės lig savęs pačios. Ir rodos Irkai, kad žvaigždutė tiesia jai savo rankeles ir meiliai ją glamonėja. Paskui taip pat ji žiūri į antrą, trečią — ir visos taip myluoja ir šypsos, ir kugžda. O, nulėkė viena žvaigždėlė žemyn... o, ir antra! Kai žemėje kokiam vaikui labai ilgu, ir jis vienui vienas savo kambarėje, tai Dievulis leidžia kokią nors gailingą žvaigždę lėkti pas jį pažaisti. Ar neatleks kuomet nors ir pas Irką? Juk ir ji tokia vienui viena. Tiesa, ji turi Džimą, bet kad jis nieko nemoka kalbėti — nė vieno žodelio, o su žvaigždžių vaiku ji šnekėtų daug daug apie viską...

(Bus daugiau)

KŪRYBOS PRIEDAS

Apie knygas ir bibliotekas

Gutenbergas, atspausdinęs Bibliją, nė pats nenujautė, ką žmonijai duos jo išradimas. Knyga vis kas kartą plito. Apkaičiuojama, kad nuo Gutenbergio laikų atspausdinta knygų per 35 milijonus.

Daugiausia prirašyta šv. Rašto ir religiniais klausimais. Toliau rikiuojasi istorinės asmenybės. Štai apie Orleano Mergelę iki 1900 metų buvo išleista 12.000 knygų. Tūkstančiai atspausdinti prirašyta apie Cromwellį, Linkolną, Mykolą Angėlą, Dantę. Veikalai apie Goethe vieni sudarytų gerą biblioteką, jų yra apie 20.000. Didžiausio dėmesio susilaukė Napoleonas; iki antrojo pasaulinio karo apie jį buvo išleista 70.000 knygų.

Per metus visame pasaulyje atspausdinama apie 200.000 knygų.

Prie jų dar pridėjime periodinę spaudą. Prieš antrą pasaulinį karą kasmet išeidavo apie 10.000 žurnalų ir 40.000 laikraščių.

Knygom daugėjant, jau seniai kilo klausimas, kur jas dėti, kad būtų visiems lengvai prieinamos. Praeito amžiaus gale ir viduryje, išsivysčius laikraščiams, tas klausimas dar labiau paastrėjo. Kur sudėti spaudą? Kaip ją sutvarkyti? Išmesti negali, nes ji istorijai išsaugo dabartį.

Spaudintą žodį krovė į bibliotekas. Taip jos nepaprastai išaugo. Didžiausios pasaulio bibliotekos yra: Kongreso biblioteka Washingtone, Britų Muzejiaus biblioteka Londone ir Nacionalinė biblioteka Paryžiuje.

Jų didžiausia — Kongreso biblioteka. Siemet gegužės mėn. turėjo 10 milijonų knygų.

Kongreso biblioteka

Įkurta tik 1800 metais. Po dvilikos metų sudegė. Tada tuoj nupirko iš Thomas Jeffersono privačios kolekcijos 6.487 knygas. 1825 ir 1851 metų gaisrai vėl apnaikino. Atstacius, kas buvo galima, telkta ne tik Amerikoje, bet ir kituose kraštuose pasirodantiems vertingoms knygoms. Greit pirmieji rūmai prisipildė, 1939 m. pastatyti bibliotekai antrieji.

Per metus biblioteka gauna apie 300.000 knygų bei įvairių brošiūrų. Ji renka taip pat ir įvairias kolekcijas, pvz., turi Gutenbergio Biblijos egzempliorių, Stradivarijaus smuikų rinkinį, perka pasižymėjusių grafikų kūrinius, rengia įvairias knygos parodas.

Kai su knygom lengvai susitvarkoma, laikraščiai ilgai buvo lyg pagaly vežime. Jų formatai dideli, nepatogūs. Kai dažniau pavartai, popierius plyšta, nyksta komplektas. Be to, kiek tų laikraščių išleista; vieno The New Yorko Times

metų numeriai sudaro didelę lentyną.

Taip vienu laikraščiu per metus susidarytų bent keli kambariai.

Dabar tie nepatogūs "pagaliai" ištraukti. Laikraščiai fotografuojami į mikrofilmus, o šiems vietos reikia visai mažai. Lengvai jie ir panaudojami.

Seniai galvota, kaip vienu kuriuo klausimu greit surasti visą medžiagą. Taip 18 amžiuje pradėta leisti didžiosios enciklopedijos. Tačiau gilesnė studijom to per mažai. Prieita prie bibliotekos spausdintų katalogų. Pvz., Britų Muzejiaus bibliotekos katalogą sudaro keliolika tomų. Jie taip sutvarkyti, kad gali greit susirasti visą medžiagą.

Per metus tie žurnalai atspaudina apie 18.000 straipsnių. Visų jų santraukas rasi tame bibliografijos leidinyje.

Pirmąjį knygų katalogą išleido 1494 m. Bazelyje vokiečių Johann Trithheim, Wuertzburgo abatas. Tada jis dar galėjo apžvelgti visas pasaulio išleistas knygas. Vėliau sustoties atskirų tautų bibliografijom. Tik vokiečiai iki antrojo pasaulinio karo išleido 14 atlaso formato tomų. Tai buvo tik gera pradžia ir jų bibliografija.

Lietuvišką bibliografiją aptvarkė ir atskirais tomis išleido prof. Vaclo. Biržiška. Dabartinę spaudą ir knygas registruoja Lietuvių Bibliografinė Tarnyba, kurią tvarko A. Ružancovas. Tarnyba leidžia ir leidinį "Knygų Lentyną", kurioje atžymima visos lietuviškos išeinančios knygos, duodama ir laikraščiuose pasirodančių straipsnių bibliografija. ("Knygų Lentynos" prenumerata metams 1 dol. adresu: 602 Harvey St., Danville, Ill.).

A. Kupstas

L. DOVYDĖNO "NAKTYS KARALIŠKIUOSE"

Jaunimui skirtą apysaką Dovydėnas pavadino "Naktim Karališkuose". O tie Karališkiai — tai didelės pievos, užkištos toli toli už kaimo. Kai reikia sienauti, visas kaimas važiuoja kartu. Ten pasistato palapines ir įsikuria visai savitei, kol ne tik nupiauna, bet ir išdžiovina, sugriebia šieną. Ten suvažiuoja garsūs pasakotojai, kurie prie laužo riečia visokias istorijas. Ir kaip įdomu vaikams pasiklausyti, pamatyti pievas, pergyventi naktis, klajoti miškais.

I Karališkių pievas nukeliauja vienas berniukas kartu su savo dėde, ten susitinka kitą draugą. Jiedu kartu pergyvena nemažą nuotykių: paklysta miške, susitinka stirms, pamato vilką, skaičiuoja dangaus žvaigždes, užklysta į čigonų tabora, ieško paparčio žiedo.

Surašyti čia atskiri nuotykių. Juos jungia tik tos Karališkių pievos, šienapiūtės nuotaka. Bet ar to užtenka jaunimui?

Jaunimą pirmiausia patraukia intriga, o jos kaip tik ir pasigendame. Šie maži nuotykių kėliai tikrai nepagaus skaitytojo, nesukels smalsumo toliau skaityti. Gali sudominti pati pasakojimų medžiaga, bet joje — per daug etnografijos, kurios jaunimas jau nepažįsta. Sunku jam ir prieiti prie senų laikų, juos suprasti.

Iš visos knygos susidaro įpūdis, kad autorius neturi ko pasakyti, o nori būtinai knygą parašyti. Štai pradžia išesta iki begalybės. Net pusė kny-

gos skirta visokiems pasirengimams, kol išvažiuoja į Karališkium.

Autorius moka sklandžiai ir vaizdžiai pasakoti, ypač graži pradžia, kur per nuotaikingus, ilgesingus vaizdus įveda garsius sienautojus. Gaila, kad šiam pasakojimam nedavė tvirtesnio turinio.

Ilustracijas ir viršelį piešė Vyt. Ignas. Kaip knyga yra grynai realistišame stiliuje, taip jis pasuko į modernizmą, kuris vargiai bus jaunimui prieinamas.

(L. Dovydėnas — Naktys Karališkuose, apysaka jaunimui. Išleido Terra, 168 psl., kaina 2 dol. D. Kr.

KULTŪRINĖ KRONIKA

Marija Pečkauskaitė-Satrijos Ragana mirė prieš 25 metus, 1930 liepos 24, Židikuose. Gimė 1877 kovo 24 Medingėnuose. Susitikusi su lietuviu inteligentais, pasidarė susiparūsi lietuvių, uoliai bendradarbiavo draudžiamoj spaudoj, vėliau — įvairiuose laikraščiuose; mokytojavo Marijampolės "Žiburio" gimnazijoje. Savo raštuose žadino tautinę sąmonę, kėlė liaudies švietimą, mokslo pamėgimą, pasiaukojimą, altruizmą, teisingumą ir kitas dorybes, smerkė pakrikusius šeimais. Dėl savo idealizmo Pečkauskaitės kūrybą ypač pamėgo jaunimas.

25 metų mirties sukakčiai paminėti spausdiname "Irkos tragedija" — vieną iš geriausių jos kūrinių, kur per Irušės pergyvenimus parodoma šeimos tragedija.

S. Būdas parašė naują romaną anglų kalba "A Fog On The Highway" (Rūkas ant didžiojo kelio).

"Altorių šešėlių" trečią laidą išleido Literatūros Mėgėjų būrelis Chicagoje. Knyga turi 631 psl., kaina 6 dol.

Baltų - vokiečių draugija Stutgarde lapkričio mėn. ruošia baltų dienas ir parodą, kurioje svarbiausia vieta užims menas; taip pat bus ir spaudos skyrius.

T. Zikaras, skulptorius, Melbourne, Australijoje, surošė savo darbų parodą, kurioje išstatė 25 piešinius ir 14 skulptūrų. Jis iškalė figūras ir prie Australijos Nežinomojo Kareivio paminklo.

Religinio meno paroda, kuri atidaryta liepos 18 d. Rio de Janeiro mieste, Eucharistinio kongreso metu, sutelkė nemažą eksponatų: per 200 kryžių, bažnyčių, Vilniaus liaudies meno ir individualios kūrybos pavyzdžių nuotraukų, dievdirbio A. Trumpio originalių darbų, dail. A. Varnas atsiuntė 4 paveikslus, tarp jų ir Mindaugo vainikavimą. Dalyvauja visi Brazilijos lietuviai dailininkai; V. Stančikaitė-Abraitienė specialiai nupiešė Aušros Vartų Madoną. Mindaugo portretą, papuoštą brangiomis akmenimis, padarė argentinietis dail. Cesar Patrone pagal Košubos skulptūrą.

E. Frenkelis, kurį laiką profesioravo Kauno universitete, dabar gyvena Vokietijoje, lietuvių kalbos žinovas, parušė lietuvių etimologinį žodyną, pavadintą "Litaisches Etymologisches Woerterbuch". Žodyną leidžia Carlo Winter universitetinė leidykla Heidelberge. Numatoma išleisti 10 sąsiuvinų, sąsiuvinis kaštuos 16,50 DM., pirmasis sąs. pasirodys rugsėjo pradžioje. Tai busias pats pirmasis lietuvių etimologinis žodynas iš viso. Jame bus ypač išryškinta lietuvių žodžių giminingumas su kitomis baltų kalbomis, taip pat kultūrinė, lenkų, gudų, vo-

kiečių įtaka. Nesiribojama tik dabartine rašomąja kalba, bet darbu panaudotos taip pat seniausios lietuvių literatūros ir pačios moderniosios lytis, be to, išryškinti lietuvių kalbos etimologiniai santykiai su slavų ir indoeuropiečių lytimis.

Literatūros leksikone, kurį prancūzų kalba leidžia Plejadėn leidykla Paryžiuje, bus įvairių tautų literatūrinės apžvalgos, jų tarpe ir lietuvių. Skyrius apžvelgs pagrindines lietuvių liter. sroves, idėjų sintezę, sujungs su pasauline literatūra, iškels europinius lietuvių literatūros atžvilgius, duos pačius svarbiausius vardus bei veikalus, gal — chronologinių įvykių lentele. Visa tai (be lentelės) turi sutilpti į 9 mašinėlę rašytus puslapius. Vliko Inf. Tarnyba šiuo reikalu kreipėsi į prof. A. Maceiną, kuris sutiko apžvalgą paruosti. A. Maceina yra parašęs lietuvių literatūros apžvalgą ir Vienoje išleistame literatūros leksikone "Die Weltliteratur".

Informacinę brošiūrą vokiškai "Christenverfolgung in Litauen" išleidžia Informacinė Tarnyba. Brošiūra turės apie 80 psl., skirta vokiečių spaudai, visuomenininkams, dvasininkams, komunistų pradėti tikinčiųjų persekiojimams, aprašoma, kaip klastojami ganytojų laišku ir t. t. Protestantams skiriamas atskiras skyrius.

Naftos turim dar 50 metų

Prieš kokią dvidešimt metų buvo baiminimasi, kad naftos užteks jau tik 30 metų. Bet tada buvo idealas kastis į žemę bent iki 1900 metų. Dabar prisigrežiama į žemę jau per keturis ir daugiau kilometrų. Nesibaidoma, kad bus pasiekta ir iki dešimties. Ir dabar jau skaičiuoja, kad naftos užteks dar 50 metų...

Naujausiom mašinom jau per dieną prisigrežiama į žemę iki 300 metrų gylio, tiek per minkštą žemę, tiek ir per uolas, kurias naujieji gražtai ir kuju daužo ir gręžte gręžia.

Naujų naftos laukų ieškoma dabar ir lėktuvais. Apacių lėktuvo yra pakabinatas prietaisas, kuris reaguoja į plotus su nafta. Jų aptikta ir jūrose. Ir dėl to šiandien ant vandens galima užtikti plaukiančių tiltų, kuriuose pritaistyti siurbliai siurbia brangųjį skystimą iš gelmių po jūros dugnu.

Tiesa, ne kiekviena išgręžta skylė duoda naftos. Skaičiuojama, kad iš 9 skylių tik viena pataiko į naftos gyslas. Iš 1954 metais išgręžtų 54.000 skylių 19.000 nedavė naftos nė lašelio.

Liet. Skautų Brolijoje šiuo metu yra 1528 registruoti nariai; Anglijoje 38, Australijoje — 238, JAV — 839, Kanadoje — 263, Venecueloje — 63. Vokietijoje — 87.

VASAROS FESTIVALIAI EUROPOJ IR AMERIKOJ

Europoje vienas iš seniausių muzikos festivalių vyksta Bayreute, Vokietijoje, kur gyvena ir mirė Richardas Wagneris. Siemet jis prasidėjo liepos 22 su "Lekiančiuoju olandu", baigsis rugpiūčio 21 su "Tannhauser". Čia pastatomos beveik visos Wagnerio operos ir po keletą kartų pakartojamos. Siemet keturis kartus kartojama trilogija "Nibelungo žieda", keturis kartus "Parcifalį". Dainininkai sutraukiami ne tik iš Vokietijos, bet ir iš kitų kraštų. Iš New Yorko siemet dainuoja: Astrid Varnay, Ramon Vinay ir Hans Hotter. Publikos ir šiemet laukiama iš visų laisvųjų Europos kraštų.

Paryžiuje, Prancūzijoje, vyksta tarptautinis teatro festivalis, kuriame dalyvauja 21 tautos teatrai iš visų pasaulio kraštų. Pažymėtina, kad šis tarptautinis festivalis jau vyksta antrą kartą. Siemet atvažiuo teatrų ir už geležinės uždangos, iš Rytų Vokietijos,

Lenkijos, komunistinės Kinijos, Jugoslavijos. Kitą metų pažadėjo atvykti ir Maskvos Didysis Teatras su Čechovo veikalais. Amerikos teatralų grupė vaidina "The Skin of Our Teeth".

Liaudies dainų festivalis įvyko Anglijoje, Leangollen mieste, Wales provincijoje. Dalyvavo 10 tautų su savo tautiniais chorais ir šokių grupėmis.

Florencijoje jau pasibaigė muzikos festivalis, kuriame dalyvavo 7 tautos. Festivalyje didelis dėmesys skiriamas italų muzikai, bet šiemet kaip tik šioje srityje buvo silpniausia. Geriausiai pasirodė vokiečiai, atvežė Berlyno ir Frankfurto operas. Festivalyje taip pat dalyvavo ir New Yorko City baletas.

Senosios graikų dramos festivalis

Mark Twainas ir dabar uždirba

Mark Twainas, kurio tikroji pavardė buvo Samuel L. Clemens, mirė 1910 metais. Tuoj pat buvo sudarytas specialus fondas, į kurį telkė visus honorarus. 1912 m. fondas turėjo pajamų 53.830 dol. Visi didžiojo humoristo veikalai turėjo Copyrights teisę, kuri 23 metus apsaugos autorius veikalus. Vėliau vėl galima prailginti 28 metams. Pirmieji veikalai, išleisti prieš 56 metus, jau išėjo iš tos apsaugos teisės. Bet dalis raštų buvo jau tuomet parduota filmų bendrovėm ir taip liko nepaskelbti. Praeitais metais fondas iš knygų leidyklos, filmų bendrovių turėjo pajamų 11.655.82 dol. Šita suma yra didesnė už daugelį gyvųjų rašytojų metinius honorarus. Praeitais metais fondas Mark Twaino žmonai, kuri dabar gyvena Kalifornijoje, ir dukteriai išmokėjo 21.869.85 dol.

tivalis vyksta Atėnuose, Graikijoje, Epidaurus teatre. Vaidinamos Sofoklo ir Euripido tragedijos atviram danguje. Teatras yra milžiniškas, vaidinimų žiūrėtojų tūkstančių, tačiau teatro akustika yra tokia tobula, kad nereikia jokių garsiakabių.

Sekspyro festivalis Stratforde, Conn., eina su pasisekimu. Specialaus teatro įrengimas atsiėjo 750.000 dol. Veikalų pastatyme ypatingas dėmesys kreipiamas į kalbą. Čia norima įrodyti, kad ir amerikiečiai sugėba taip pat gerai perduoti poetinę dramą kaip ir Anglijos aktoriai.

Berkshire, N. H., garsusis muzikos festivalis baigiasi rugpiūčio 14. Programą išpildo Bostono simfoninis orkestras. Siemet ypatingas dėmesys skiriamas Beethoveno muzikai.

Vokiečių didžiausia literatūros premija, finansuojama vienos Duesseldorfo leidyklos, 25.000 DM už šiuos metus paskirta Gertrud von le Fort, katalikei rašytojai. Kartu paskirtos tapybos, skulptūros, architektūros ir muzikos premijos.

Kopenhagos baletas gastroliavo New Yorke ir liepos 21 šoko Lewisohg stadijono koncerte. Kopenhagos baletas yra vienas iš seniausių Europoje, jo tradicijos siekia 230 metų, tik Paryžiaus baletas yra už jį senesnis. Visas baletu ansambelis yra rusiškojo klasikinio baletu įtakojė.

Picasso 50 metų kūrybos sukakties apžvalginė paroda surengta Paryžiuje. Musee des Arts Decoratifs išstatyti jo tapybos darbai, o Bibliotheque Nationale — jo grafika. Nemaža darbų parodai paskolino New Yorko Moderniojo Muzėjų.

RŪPINTOJĖLIS. Priskikėlimo bažnyčiai Toronte.

V. Kašuba

Putinas

RŪPINTOJĖLIS

Dievuli mano, kas per šviesios naktys. Ir kas plačių padangių per aukštumas. O žvaigždės, žvaigždės, didelės ir mažos. Taip spindi, net graudu, Dievuli mano.

Išiesiu, sau tariau, ant lygaus kelio; Ant lygaus kelio tai valia valuzė, Ant lygaus kelio šviesiąją naktuzę. Tai tik jaunam plačias dūmas dūmoti.

Bet kam gi tu, budrus Dievuli mano, Prie lygaus kelio rūpesteliu rymai. Prie lygaus kelio, kur vargų vargeliai. Vieni per dienas dūsaudami vaikšto.

Dievuli mano, argi mūsų godos. Tave prie kelio iš dangaus atrušė, Ar gal tos šviesios rudenio naktuzės. Tave iš mūsų žemės išsapnavo.

Priimk mane, budrus Rūpintojėli, Prie lygaus kelio šianakt padūmoti. O kad aukštam danguj tos šviesios žvaigždės. Taip spindi, net graudu, Dievuli mano.

GEOLOGŲ IŠSKYLA

Princetono universiteto geologai šią vasarą daro išskyla nuo Kanados tolimosios šiaurės iki Venecuelos ir Puerto Rico. Išskyloje tyrinės žemės susiraukšlėjimą. Jiems pabelbės dar 40 studentų. Vieni iš jų važiuoja tiesiai į šiaurę, kiti jau triūsia Amerikoje, o trečioji grupė iškeliauja į pietus.

50 METŲ RELIATIVIZMO TEORIJA

Siemet sueina 50 metų, kaip prof. A. Einšteinas paskelbė reliativizmo teoriją. Ta proga Šveicarijoje, Berne, įvyksta tarptautinis fizikų kongresas, kuriame dalyvaus apie 100 fizikų iš įvairių Europos kraštų, taip pat ir iš Sovietų Sąjungos, Amerikos ir Japonijos. Programoje numatyta daugelį paskaitų, kuriose bus pasikeista nuomonėmis apie naujausias fizikos problemas.

Lietuviškos sodybos puošia Michiganą

Atostoginėje kelionėje šiemet tenka naudotis visokiomis susisiekimo priemonėmis: iš Detroito į Michiganą valstybę supausi autobusu, o iš ten į Čicagą bus galima plūduriuoti laivu per Michiganą ežerą. Iš Čicagos į Brooklyną, jeigu dar leis kišenė, padangių debesėlių keliu grįšiu "namo".

Autobusų stotyje Detroito didžiausia spūstis. Žmonės įvairiomis kryptimis traukia tarsi į paskutinį teismą: visi susirūpinę, neramūs, nervuoti stovi ilgose eilėse ir laukia autobusų. Tarnautojas pašaukia keleivius jau ir į mano autobusą, einantį į Ludingtoną, Michiganą. Kartu su minia įsiveržiu į autobusą ir nusigastu: dauguma keleivių barzdoti vyrai, panašūs į Volgos burliukus ar Williamsburgo žydėlius Brooklynėje. Kas jie tokie? Klausausi, kaip jie kalba: rusiškai ar hebraiškai? Geriau įsiklausęs patyriau, kad jie šnekasi mano "gimtaja angliu" kalba, pamarginta kiek michiganiečių tarpe. Tai daugumoje ūkininkai ir darbininkai, dirbą miestuose ir savaitgaliui vyksta namo. Vėliau dar sužinojau, kad jie kilę iš Michiganą valstybės, Mason apskrities (county), kuris šiemet švenčia 100 metų jubilėjų. Ta proga apylinkės vyrai auginosi barzdas ir per iškilmes, kurios truko liepos 16—23 dd., stojo į barzdų ilgumo konkursą:

Kieno barzda bus ilgiausia, tas gaus premiją.

Taip dalykams paaiškėjus, jau buvau ramesnis, kad čia važiuoja ne Rusijos kacapai, o ramūs ir šnekūs ūkininkai ir darbininkai, kilę iš Michiganą. Autobusas rieda per Michi-

Statomas lietuviškas kryžius

Kennebunkporte pranciškonų vienuolyno parke yra statomas didelis lietuviškas kryžius. Planas tam kryžiui paruošė p. J. Mulokas. Jį daro J. Ambrozaitis iš Middlebury, Conn. Reikalingas medinės statulos daro D. Čibas. Pikniko metu, rugp. 14 d., tuoj po Šv. Mišių bus iškilmingas to naujojo kryžiaus pašventinimas.

Jau yra keletas aukotojų, kurie didesne ar mažesne auka prisidėjo prie to kryžiaus. Jei būtų daugiau norinčių prisidėti prie paminklo kėntančiai Lietuvai prisiminti, būtų labai dėkingi.

Kryžius bus tikrai gražus ir bylos visiems apie mūsų meilę kėntančiam Kristui, Marijai, šv. Jurgiui, šv. Kazimierui, šv. Pranciškui, kurio statulos bus meniškai įpintos į tą kryžių ir visiems primins niokojamos Lietuvos kančią.

• AUTOBUSE TARP BARZDOTŲ KELEIVIŲ • MISIONIERIAI IŠ LIETUVOS MICHIGANE • LIETUVISKI SŪRIAI LĒKTUVAIS SKRENDĄ I NEW YORKĄ

JONAS PETRĒNAS

gano miestelius, laukus, rangosi gilių ežerų pakrantėmis. Prie kelių skęsta sodybos, javų laukai, ganosi gyvuliai. Nemažai ir lietuvių čia įsikūrė. Tik atvažiuavus iš Lietuvos, dažnas lietuvis sunkiai dirbo anglių kasyklose Pensylvanijoje, o vėliau, pradėjus agentams vilioti žmones į ūkius, lietuvių patraukė Michiganą, nusipirko ūkius ir dabar tenai gyvena. Jie dar gražiai prisimena "arklių gadyne", kada visus ūkio darbus dirbdavo arkliais, į bažnyčią sekmadienį važiuodavo arkliais, tie patys jų žirgeliai išvedavo dukteris ir marčias per plačiuosius Michiganą laukelius,

kur skambėdavo lietuviškos dainos ir juokai. Dabar jau viskas ir čia pasikeitė: automobiliai išstūmė vestuvinius žirgus, o traktoriai išvarė iš dirvos darbinus arklus. Tik kur ne kur padirvonys ganosi keleto arklėlių, paliktų prisiminti "žilajai senovei".

LIETUVISKI MISIONIERIAI MICHIGANE

Autobusas sustoja Custer miestelyje, kur klebonuoja lietuvis kun. Benediktas Marčionis, talkinamas kun. Jurgio Riaubos. Čia, šv. Marijos parapijoje, ir man teks padėti du sekmadienius pastoraciniame darbe. Klebonas išvykęs atostogų, o dabar čia bosuoja vikaras kun. J. Riauba, atvykęs iš tremties ir jau išbuvęs 5 metus Michiganą krašte. Tose pačiose Michiganą apylinkėse dirba apie 12 lietuvių kunigų tremtinių, kuriems tikrai tinka misionierių vardas. Jie gražiai įsijungė į Grand Rapids vyskupiją, buvo paskirti į parapijas, pažino vietines pastoracinio darbo sąlygas, žmonių papročius.

Kiekvieną sekmadienį dažnas kunigas čia laiko trejas mišias,

vienas ar dvejus mišias atlaiko parapijos bažnyčioje, o po to automobiliais greitai spaudžia į misijų bažnyteles, kur jau laukia susirinkę ūkininkai. Tos misijų bažnytėlės mažytės, bet jaukios ir jose gražiai liejasi nuoširdžios ūkininkų, darbininkų maldos ir giesmės Dievui. Michiganą estie gilioji žiemos ir ne kartą šitie lietuviškieji misionieriai įklipsta pusnyuose ir nebėgali pasiekti misijų bažnytėlių, o kartais patys žmones paskambina telefonu į parapiją, pranešdami: "Tėveli, ir nemanyti, šiandieną mus pasiekti — užpustyti visi keliai". Tokiose

Fountain, Michiganą.

Vieną popietę nupluošu su kun. J. Riauba pažūrėti šitų lietuviškų sūrių žmones, kurių plūša nemažas skaičius darbininkų. Savininkas Jonas Andriulis, palikęs visus rūpesčius ir džiovinamus sūrius, išvykęs atostogų, o darbus prižiūri nauji bosai. Vieną iš jų ir prakalbinau:

LIETUVISKI SŪRIAI SKRENDĄ I NEW YORKĄ

Žmoneliai, pasimeldę parapijos ar tose mažytėse misijų bažnytelėse, automobiliais greitai parvyksta namo, kur ant pietų stalo jau laukia lietuviškas sūris. O skanus ir visus vilioja šitas lietuviškas sūris: jį gamina lietuviškų sūrių "karalius" Jonas Andriulis, gyvenęs

SV. MARIJOS bažnyčia Custer, Mich.

ŽEMAIČIUOSE DAUGIAUSIA MELSVAAKIŲ, DZŪKUOSE RUDAAKIŲ

1940 m., prieš 15 metų, Lietuvoje dr. P. Kazlauskas išleido studiją "Lietuvių akių spalva". Prisimenant šį lituanistinį veikalą, duodamas čia to tyrimo išvados. (Red.)

Kad įsimylėjęs žiūri į akelės — suprantama, bet kam tokiais dalykais susidomėjo dr. P. Kazlauskas? Kokios spalvos lietuvių akys? ... Pasirodo, kad atsakymas į tokį klausimą gali turėti mokslinės vertės: iš akių spalvos galima nuspręsti, kuriai rasei priklauso lietuvi.

1939 m. per Švietimo Ministeriją autorius kreipėsi į pradžios mokyklų vedėjus su anketa: kiek jo mokykloje yra mokinių (berniukų, mergaitių) su tamsiai mėlynomis, mėlynomis, šviesiai mėlynomis, žalsnėmis, mišrios spalvos, pilkomis, tamsiai rudomis, rudomis, šviesiai rudomis, juodomis akimis. Atsakymus gavo iš 2157 mokyklų, kuriose buvo patikrinta 230.022 mokiniai (117.487 mergaitės ir 112.535 berniukai). Tai sudaro apie 10% visų Liet. gyventojų. I jų akių spalvos padarytos išvados apskritai apie lietuvių akių spal-

vas. Per dieną surenkama iš tokių ūkininkų 10,000 tonų pieno, kurį perdirbame į baltą, kvepiantį lietuvišką sūrį. — aiškina man nuoširdžiai naujasis bosas, vedžioja po sūrių fabriką. Antai, surikiuotos didelės eilės medinių lentynų, kuriose sudėti sūriai į baltus surmaišėlius ir išspaudžiamas iš jų išrūgos. Cementinės grindys net šlapios nuo varvančio vandenėlio.

— O kaip tie lietuviškieji sūriai pasiekia jūsų atstovus įvairiuose miestuose?

— Kai tamsta sugrįši į Brooklyną ir pamatysi skrendančius lėktuvus, prisiminki, kad lėktuvai veža ne vien keleivius ar meilės laiškelius, bet ir mūsų gamintus lietuviškus sūrius. Į New Yorką pristatome sūrius lėktuvais.

Ir ką tu pasakysi! Lietuviš-

ki sūriai lėktuvais skrenda į New Yorką, iš kur juos lengviau gali pasiekti šeiminkės, norinčios pavaišinti svetelius kvepiančiu lietuvišku sūriu. Bosas dar priminė, kad daugelis žmonių, išgirdę apie lietuviškų sūrius Michiganą tikrai nežinodami Andriulio pavardės ar vietos, kur jisai gyvena, ant laiško parašo tiksliai "lietuviškų sūrių karalius", arba nupaišo pailgą, prakastą sūrį, ir paštininkai pristato užsakymus mums, o mes tada jau pasiunčiame sūrius tiems, kurie jų laukia ir mėgsta valgyti.

Taip nuoširdžiai pasikalbėję ir, gavę dar dovanų po gražų, pailgą lietuvišką sūrį, paliekame fabriką ir traukiame atgal į Custer, kur baltuoja graži parapijinė bažnyčia, kur dabar statoma nauja pradžios mokykla.

Parapija nuo rudens laukia seselių kazimieriečių, kurios dirbs naujoje parapijos mokykloje ir auklės jaunimą, mėgstantį pertraukų metu pasistiprinti lietuvišku sūriu, žaisti, dainuoti ir rengtis gyvenimui, kuris žydi Michiganą ežerų ir miškų krašte, kur dienos greitai prabėga, kaip tos iš miškėlių išbaidytos stirnos ar briedžiai...

Šiandieną palieku tyru oru kvepiantį Michiganą ir jau pradėdu galvoti, kaip gyvena ir vasaros karščius kenčia brooklyniečiai, palikę miesto kaitrą. Ką išdarysi — visus tinka lietuviškoji išmintis: "namai pragarai — be namų negerai."

— O kaip tie lietuviškieji sūriai pasiekia jūsų atstovus įvairiuose miestuose?

— Kai tamsta sugrįši į Brooklyną ir pamatysi skrendančius lėktuvus, prisiminki, kad lėktuvai veža ne vien keleivius ar meilės laiškelius, bet ir mūsų gamintus lietuviškus sūrius. Į New Yorką pristatome sūrius lėktuvais.

Ir ką tu pasakysi! Lietuviš-

ki sūriai lėktuvais skrenda į New Yorką, iš kur juos lengviau gali pasiekti šeiminkės, norinčios pavaišinti svetelius kvepiančiu lietuvišku sūriu. Bosas dar priminė, kad daugelis žmonių, išgirdę apie lietuviškų sūrius Michiganą tikrai nežinodami Andriulio pavardės ar vietos, kur jisai gyvena, ant laiško parašo tiksliai "lietuviškų sūrių karalius", arba nupaišo pailgą, prakastą sūrį, ir paštininkai pristato užsakymus mums, o mes tada jau pasiunčiame sūrius tiems, kurie jų laukia ir mėgsta valgyti.

Tuo tarpu tamsiaaikių ten mažiausia — rudaakių tik 15,3%. Tamsesnės akis turi Rytų Lietuvai, o už visus tamsiausios akys — dzūkių.

Ten daugiausia yra rudaakių, o mažiausia mėlynakių. Alytaus apskritys pralenkia visas kitas. Ten net 23,5% rudaakių, o mėlynakių mažiau nei bet kur kitur.

Zalsvaakių aptinkama daugiausia vidurio ir šiaurės Lietuvoje — Šiauliai, Biržai, Rokiškis, Zarasai sudaro išpūdį, kad čia gyvena to paties tipo akių spalvos atžvilgiu žmonės. Mažiau zalsvaakių yra dzūkuose. Juodaakių apskritai labai maža, bet daugiausia Trakų ap. (1,1%).

Pastebėta, kad vyrų akys bent kiek tamsesnės kaip moterų, miestuose taip pat tamsesnės, kaip kaimuose.

Viena iš priežasčių galėtų būti kraujomaiša. Į miestus daugiau kaip į kaimus lietuvų kaukuolės, plaukų, ūgio atspalvai daugiausia įtakos galė-

tu turėti slavai — rusai ir lenkai, tarp kurių didžiausias elementas yra tamsiaakių. Jeigu mūsų liaudies dainose žmonės pastebėjo charakteringą lietuvių mergaitės akių spalvą — melsvaakes, tai slavų tautosakoje dažnai kalbama apie juodas akis. Slavų įtaka labiausiai ir pasireiškė dzūkuose ir apskritai pačioje rytinėje pietinėje Lietuvoje, tame lietuvių tautos avanposte.

Seniau lietuvių turėjo būti dar šviesesnių akių.

Tik tarptautiniai konfliktai, gausingi karai, okupacijos, kolonizacijos paliko Lietuvos teritorijoje kitos rasės žmonių, kurie įsimašė į lietuvių tarpą. Kraujomaišis dėka turėjo pakisti, patamsėti ir akių spalvos.

Latvių, estų ir apskritai šiaurės tautų akių spalva yra šviesesnė nei lietuvių.

Lietuvių šviesiaakių (mėlynakių ir pilkaakių drauge) yra 68%, latvių 83%, estų 95%, suomių 78%, švedų 87%, gudų tuo tarpu tik 59,6%.

Dr. P. Kazlauskas tyrimai paremia prof. J. Zilinsko, prof. Avizonio ir kitų tyrimus lietuvių kaukuolės, plaukų, ūgio atspalvai daugiausia įtakos galė-

tu turėti slavai — rusai ir lenkai, tarp kurių didžiausias elementas yra tamsiaakių. Jeigu mūsų liaudies dainose žmonės pastebėjo charakteringą lietuvių mergaitės akių spalvą — melsvaakes, tai slavų tautosakoje dažnai kalbama apie juodas akis. Slavų įtaka labiausiai ir pasireiškė dzūkuose ir apskritai pačioje rytinėje pietinėje Lietuvoje, tame lietuvių tautos avanposte.

Seniau lietuvių turėjo būti dar šviesesnių akių.

Tik tarptautiniai konfliktai, gausingi karai, okupacijos, kolonizacijos paliko Lietuvos teritorijoje kitos rasės žmonių, kurie įsimašė į lietuvių tarpą. Kraujomaišis dėka turėjo pakisti, patamsėti ir akių spalvos.

Latvių, estų ir apskritai šiaurės tautų akių spalva yra šviesesnė nei lietuvių.

Lietuvių šviesiaakių (mėlynakių ir pilkaakių drauge) yra 68%, latvių 83%, estų 95%, suomių 78%, švedų 87%, gudų tuo tarpu tik 59,6%.

Dr. P. Kazlauskas tyrimai paremia prof. J. Zilinsko, prof. Avizonio ir kitų tyrimus lietuvių kaukuolės, plaukų, ūgio atspalvai daugiausia įtakos galė-

IŠ VISUR

• "Lietuvos aidams", Argentinoje veikiančiai radijo vandenėlei, šiemet suėjo 8 metai. Ji nemaža išgarsino Lietuvos vardą argentiniečių tarpe.

• Lietuviai skautai dalyvaus Pan - Pacifiko tarptautinėje skautų stovykloje, kuri įvyks Australijoje. Lietuviai surengs ta proga parodėlę.

• Australijos Liet. Bendruomenės pirmininku vietoj pasitraukusio L. Karvelio išrinktas V. Skrinska, vicepirmininkais: V. Simniškis ir V. Donie-la, sekret. St. Pačėsa, išd. S. Grina, nariais M. Petronis ir Pr. Nagys.

• Juozas Želionis, buvęs chorvedis, ilgesnį laiką gyvenęs Argentinoje, mirė. Buvo kilęs iš Miroslavo.

• Kun. Antanas Liubickas liepos 24 d. Anglijoje, Londono šv. Kazimiero bažnyčioje, atlaikė pirmąsias mišias. Gimnaziją baigė Lietuvoje, karo metu buvo fronte. Keletą metų dirbo Anglijoje, 1949 m. įstojo į Marionų kongregaciją ir Romoje išėjo mokslus. Į kunigus išventintas Romoje liepos 3 d.

• Pasaulio Liet. Archyvas įgaliojo kun. A. Jušką, keliaujančią po P. Ameriką, archyvui rinkti medžiagą.

• Bern. Brazdžionis iš Bostono su sūnumi išvažiavo į Los Angeles, Kalif., kur redaguos "Lietuvių Dienas".

• Lux Christi, birželio nr. spausdina šiuos straipsnius: vysk. V. Brižgys — Dėmesio reikalingi mūsų savieji; kun. dr. V. Balčiūnas — Mėlynoji armija; Z. Ivinskis — Katalikybės restauracija Lietuvoje; kan. V. Zakarauskas — Moterystė ir šeima kunigo pastoracijoje, dr. J. Gutas — Katalikų paruošimas Prancūzijoje, dr. P. Celiešius — Pasizadėjimas ar pasiryžimas, kun. dr. P. Brazys — Gyvenimo krumė ir t. t. Leidžia ALRK Kunigų Vienybė, redaguoja: kun. V. Rimšelis, MIC.

kad absoliutinė dauguma kaukuolių buvo plačiaveidžių, plačiagalvių žmonių, vidutiniškas lietuvių ūgis 164—6 cm., kiek žemesni dzūkai, aukštesni žemaičiai ir aukštaičiai, plaukai lygūs, šviesūs. Tos žymės, su kuriomis sutaria ir dr. P. Kazlauskas akių spalvų tyrimai, yra charakteringas vadinamajai rytų baltų rasei.

Nors lietuviuose yra įsimašę kitų rasų, bet absoliutinė dauguma yra tiesioginiai palikuonys tos rasės, kuri priešistoriniais laikais buvo įsikūrus prie Baltijos.

VISI Į LIETUVIŲ DIENĄ - PIKNIKĄ

PRANCIŠKONŲ VIENUOLYNO PARKE, Kennebunkport, Maine

GARSIAJAME ATOSTOGŲ KRAŠTE, PRIE ATLANTO VANDENYNO

SEKMADIENĮ — RUGPIŪČIO 14, 1955

- 11:00 — Iškilmingos Jubilėjaus Mišios — T. Benedikto Bagdono, buvusio provincijolo sidabrinis kunigystės jubilėjus Lietuvos naujai pastatyto kryžiaus pašventinimas
- 12:00 — Pietūs
- 3:00 — Lietuvių dienos programa:
Dainos — Šv. Petro parapijos Bostone choras, vad. komp. Jer. Kačinskio
Tautiniai šokiai, dainos, įvairūs sportiniai žaidimai — atlieka vasaros stovyklos berniukai. Šckiam vadovaus Ona Ivaškienė.

Įvairūs skautūs valgiai bei gėrimai, daug visokių dovanų

Ponas Toks

Ponas Toks šią karštą dieną
Tarė pačiai ir vaikams:
"Pirkim karvę, gausim pieno
Ir riebiuos moties plaukams.

Per karščius tik pienas šaltas
Išlaikys gyvybę mūs,
Kūnas jausis lyg praplautas,
Atgaivins bendrus jausmus".

Žmona tarė: "Pirkti karvę,
Kurgi protas, o dangau!
Pasikels garaže smarvė,
O nuo pieno bus šilčiau..."

Juk žinai, kad karvė pečiu
Vis kūrena dobliais,
Neišvesi ją ant daču,
Kol tie karščiai atsileis".

Ponas Toks tuojau pašoko:
"Ar kvailu mane laikai!
Tau kalbu aš ne ant juoko
Dabar technikos laikai!"

Aisbaksai atšaldo gryčia,
Argi karvė kas baisaus?
Dėsim ją į ledaunyčia,
Salto pieno bus tuojuas...

Mušim sviestą, dirbsim mosti,
Pirks ją draugės ir draugai,
Ir galėsi pasiguosti,
Kad kultūrai tarnavai..."

"Trauk ją velnias, tą kultūrą!"
Žmona išpučia akis, —
"Varva prakaitas per skūrą,
Greit vaikai neatlaikys.

Pirkti karvę! — "žmona nirsta,
"Kokis trabilas baisus!
Nuo melžimo tinsta pirštai,
Pirktas pienas toks pigus!"

Ponas Toks piktai atšovė:
"Karštis storina visus!
Kur tada tautos gerovė,
Jeigu saugosi pirštus?!"

Jeį turėtum žalmargę,
Pasimelžtum bet kada,
Ir nelauktum išvargę,
Kol atveš kas su tačka.

Tuščios kalbos" — tarė Tokis, —
"Karštis paveikė tave.
Jeį nenori, tai žinokis —
Ir atveš šaldytuve!"

Ir pravėręs šaldytuvą,
Grūdo žmoną ir vaikus:
Tegu verpia, ten ir siuva,
Kol supras naujus laikus.

Ir pats nusiatė į byčių,
Kojas ištiesė smėly,
Ir pajuto iš netyčių,
Kad kultūra dar gili...

DETROITE nustebo Mrs. L. Ficht, kai nepažįstamas vyras jai atnešė Vokietijoje prieš 18 metų pamestą raktams laikyti lankelį, kurį jis rado geležies laužo krūvoje ir pasiėmė išvykdamas Kanaan.

SĖKMINGA GEGUŽINĖ OMAHOJE, NEBRASKA

Mūsų parapiečiai: Vincas Vainiūnas, Richardas Izokaitis, Pranas Totilas, Pranas Odinas ir Vyt. Vaiskūnas jau gegužinė išvakarėse, t. y. liepos 9 d., gražiai sutvarkė ir išpuošė aikštelę, šokiams iš lentų padarė platformą, o sekmadienio rytą G. Velička, J. Jablonskis ir kiti vietą gegužinei visiškai sutvarkė.

Tuojuo po pamaldų lietuviai, kurie turėjo nuosavas mašinas, pradėjo transportuoti žmones į gegužinę, nes autobusu patekti į gegužinę buvo nepatogu. Transportacija vyko raguliariai kas pusę valandos; tokiu būdu, kas tik norėjo, tas turėjo galimybės dalyvauti gegužinėje.

Kotryna Navickienė su savo dukrele, p-lė Tamasiewicz ir Votek pavaišino gegužinės dalyvius skaniais užkandžiais, o Navickas, Albin Flere ir Pr. Totilas vaišino gavinančiais gėrimais. Po vaišių buvo šokiai, kur grojo labai gražiai orkestras. Užbaigai lietuviai labai sutartinai sudainavo keletą lietuviškų dainelių, kurios padarė gana gerą ispūdį į amerikiečius. Dalyviai buvo labai patenkinti gegužine ir taip pat jos pelnu, kuris yra skiriamas mokyklos skolų dengimui.

Teko nūgirsti, kad ateityje yra dar numatytos dvi gegužinės. Viena iš jų įvyks liepos mėn. 31 d. ir kita rugpjūčio 21 d. Nepamirškime šių dviejų gegužinių! Rengėjams iš savo pusės linkėčiau geros sėkmės!

Nauji gyventojai

Praeitą savaitę susilaukėme naujų gyventojų iš Vokietijos

DON HERPER iš Ohio valstijos laimėjo šokimo į vandenį rungtynes Los Angeles mieste.

Pagerbtos Grandinėlės šokėjos

CLEVELAND, OHIO

Kai maždaug trejetą metų tuometinis lituanistinės mokyklos vedėjas A. Tamulionis ėmėsi organizuoti šios mokyklos tautinių šokių grupę, jis vargu ar galvojo, kad ši grupė pasieks tai, ką ji yra šiandien laimėjusi. Štai jos tik vienerių paskutiniųjų metų pasirodymai: rugsėjo 5 ji šoko radijo klubo gegužinė, lapkr. 3 Newton D. Baker Health Center 5 metų sukakties šventė, sausio 23 ateitininkų vaidinime, sausio 29 tradiciniame Clevelando tautybių festivaly, vasario 26 Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjime Akron, vasario 27 Clevelando skaučių surengtame Vasario 16 minėjime, bal. 16 lituanistinės mokyklos parengime, geg. 13

Clevelando miesto rekreacijos skyriaus surengtame festivaly, geg. 17 amerikiečių skaučių sueigoj, birželio 9 Clevelando miesto surengtame festivaly (June Festival), birželio 12 šv. Jurgio mokyklos mokslo metų baigimo iškilnėse, birželio 14 Grotto suruoštoje programoje Clevelando stadione, birželio 19 III Lietuvių dienos programoj, birželio 22 dienraščių "Plain Dealer" ir "News" konkurse, birželio 23 WXEL televizijos stoties Magie Wulf programoj, birželio 25 Clevelando miesto muzėjaus iškilnėse (Mid-European Street Fair), birželio 28 George Gobel programoj Clevelando arenoj ir pagaliau liepos 10 tautinių šokių ir dainų popietėj šv. Pranciškaus seselių vienuolyne Pittsburghe.

Aštuoniolika pasirodymų per sezoną! Ne tik lietuvių, bet ir amerikiečių publikai. Ir visur su pelnytu pasisekimu. Visur su lietuvių šokėjų vardu.

Tai gražus lietuvių tautinių šokių pristatymas ne tik saviešiams, bet ir svetimiesiems. Tai reikšminga lietuvių tautos reprezentacija ir jos vardo garsinimas. Juo labiau džiugu, kad tai atlieka mūsų jaunimas, pats jaunas mūsų atžalynas, lietuviškos mokyklos mokinės. Jos yra nusipelnusios ir viešai visos paminimos. Nuo pat pradžios Grandinėlė (toks yra šios šokėjų grupės vardas) šoka: D. Benokraitytė, V. Gulbinaitė, G. Maciulevičiūtė, G. Mariūnaitė, M. Maziliauskaitė, V. Steponavičiūtė, V. Titaitė, R. Žagarskaitė, V. Žilionytė. Vėliau į jos gretas išiliejo: A. Alkaitytė, A. Balčiūnaitė, J. Gailiūnytė, A. Gelažytė, R. Jankauskaitė, N. Jankauskaitė, B. Juozaitytė, D. Jurgutavičiūtė, L. Kasperavičiūtė, J. Kavaliauskaitė, V. Orintaitė, Ir. Stasaitė, D. Striugaitė. Dvidešimt dvi šokėjos! Tarp jų vienintelis berniukas — V. Malcanas (Grandinėlės šokio herojas!). Nepamainomas čia akordeonistas — Eg. Žilionis.

Štai tos (ir tie), kurios konkrečiai reikišias lietuviškoje veikloje. Tačiau Grandinėlės siela yra Liudas Sagys. Juo Grandinėlės remiasi ir laikosi. Jis ne tik tautinių šokių mokytojas — jis ir įkvepia, ir paguodžia, ir pagiria, ir reikalauja. Kam teko iš arčiau Grandinėlės šokio herojas!

Štai tos (ir tie), kurios konkrečiai reikišias lietuviškoje veikloje. Tačiau Grandinėlės siela yra Liudas Sagys. Juo Grandinėlės remiasi ir laikosi. Jis ne tik tautinių šokių mokytojas — jis ir įkvepia, ir paguodžia, ir pagiria, ir reikalauja. Kam teko iš arčiau Grandinėlės šokio herojas!

STASYS PIEŽA RAŠO APIE

EUCHARISTINĮ KONGRESĄ

CHICAGO AMERICAN

DIENRAŠČIO SKAITYTOJAMS

● STASYS PIEŽA, Chicago American religinio skyriaus vedėjas, pasiūstas aprašinėti Tarptautinį Eucharistinį kongresą, kuris įvyko Rio de Janeiro mieste Brazilijoje 1955 m. 17-24 dienomis.

● Atsižvelgiant į kongreso pasaulinę reikšmę, dienraštis The Chicago American kasdien spausdino šio religinio įvykio aprašymus.

Stasys Pieza

CHICAGO AMERICAN

PASIRŪPINK ĮSIGYTI LAIKRAŠTĮ
artimiausiam kioske arba skambink

tiesiog

Andover 3-1234

nėlės darbą stebėti, tas matė, kokios gražios drausmės šis vienetas laikosi. Kad ir mažiau matoma, bet Grandinėlei labai svarbi yra ir Aleksandra Sagienė: dažnu atveju tik jos dėka Grandinėlė prisiskynė kelią į amerikiečių visuomenę.

Liepos 7 Grandinėlė oficialiai baigė sezoną. Iškilmes suorganizavo lituanistinės vysk. Valančiaus mokyklos tėvų komitetas. Susėdus prie vaišių stalo, atidaromąją kalbą pasakė tėvų komiteto pirm. H. Idzėlis. Toliau iškilnėms vadovavo mokyklos vedėjas J. Žilionis. Grandinėlės darbu pasidžiaugė ir jaunas šokėjas sveikino A. Tamulionis, dr. Ad. Damašis, St. Barzdukas, St. Maziliauskas ir kt. Plačiau apie Grandinėlės veiklą kalbėjo pats L. Sagys. Jam, šokėjoms ir kaikiuriems sveičiams tėvų komitetas įteikė dovanas. Malonu buvo išgirsti Grandinėlės seniūnės D. Jurgutavičiūtės kartu rimtą ir kartu jautrų padėkos žodį. Vaisino Gulbinienė, Eimutienė, Mazilionienė ir kt. ponios.

Buvo pasidžiaugta Grandinėlės laimėjimais. Bet ji nežada ant jų užmigtį. Galvoja virsti jaunųjų ansambliu, kurio programa, be šokių, sudarys taip pat dainos, deklamacijos ir kt. Šia kryptimi ir pradžia jau padaryta: Alg. Bielskus dainų mokykla jau yra pradėjęs.

Geriausios sėkmės!

St. Barzdukas

★

Meno ir literatūros vakaras, rengiamas Clevelando studentų ateitininkų, įvyks rugsėjo 4 d., sekmadienį, slovenų auditorijoje. Programą išpildys jaunieji žodžio, dainos ir baletu talentai — studentai at-kai iš Detroito, Chicagos, Baltimorės, Bostono, New Yorko ir kitur. Pirmą kartą Clevelando visuomenės pasirodys pagarsėjęs studentų trio (Zaranka ir broliai Polikajčiai) iš Detroito. Panašaus pobūdžio vakaras

Termofilų riteriai Amerikoje Amerikiečiai kilimo iš Graikijos turi savo draugiją, vardu "Termofilų riteriai". Jie dabar sudėjo 50.000 dolerių, kad būtų pastatytas paminklas karaliui Leonidui, kuris buvo kovos prieš Termofilų laimėtojas. Paminklas birželio paskutinę dieną buvo pastatytas, ir dabartinis Graikijos karalius dalyvavo jo atidaryme.

DR. IRA PAUL, turi saugotus radioaktyvių spindulių Chicago astronomijos laboratorijoje, tur daromi bandymai, kaip atominė energija veikia augalus.

Clevelande rengiamas bene pirmą kartą. Reikia tikėti, kad Clevelando lietuviai tinkamai įvertins jaunųjų menininkų pastangas ir ypač gausiai atsilankys į slovenų auditoriją. Į vakarą nuosirdžiai kviečiamas visas jaunimas. Kadangi sekančią dieną prie Clevelando pradisė studentų ateitininkų vasaros stovykla, vakare dalyvaus ir gausus būrys (virš 100 žmonių) jaunimo iš kitų kolonijų. Jau iš anksto rezervuokime rugsėjo 4 d. šiam puikiam ir pirmajam rudens sezono parengimui.

Po programos, grojant pirmajam orkestrui, vyks šokiai ir veiks bufetas. V.

Chicago, Ill.

TELEPHONE:

DEARBORN 2-0819

TO PLACE

HELP WANTED ADS.
ASK FOR AD TAKER

HELP W. MALE

Permanent Opportunities

for Experienced Men — Good starting wages plus Overtime Set-up Men — Experienced on

Four Slide Machine.

also

Tool and Die Makers

Only Experienced Apply.

JIFFY METAL PROD.

5025 W. Lake

BRICKLAYERS

WANTED

For large structural glazed tile and masonry job

\$3.25 per hour

40 hours per week

ROBERT E. McKEE

GENERAL CONTRACTOR, INC.

1918 Texas St. El Paso, Texas

HELP WANTED FEMALE

REGISTERED

NURSES

also

Licensed Practical

NURSES

Pleasant working conditions.

Good pay. Good housing.

Apply, write or wire

ADMINISTRATOR

Jackson County Public

HOSPITAL

Marquette, Iowa

Amerikos ir lietuvių sporto žaidynės

1. V. jų Š. Amerikos Lietuvių Sportinių Žaidynių II-jo rato varžybos įvyks rugpjūčio 20—21 d. Clevelande. Š. Amerikos Liet. FASK-to pavedimu žaidynes vykdė Vid. Vakarų Sporto Apygardos K-tas, sukviets šiam reikalui pagrindinis vykdomuosius organus — Organizacinį ir Varžybinių komitetus. Žaidynių reprezentacinis organas yra Garbės K-tas, sukviets iš vietos visuomenininkų bei kultūrininkų tarpo.

2. Žaidynių programa.

a) Lengvoji atletika.

Vyrams: 100 m, 200 m, 400 m, 800 m,

1500 m, 3000 m, 4x100 m estafetė, 3x1000 m estafetė; šuolis į tolį, šuolis į aukštį, trišuolis, šuolis į aukštį su kartimi, rutulys, diskas, ietis, 3000 m ėjimas.

Moterims:

50 m, 100 m, 4x100 m estafetė, šuolis į tolį, šuolis į aukštį, rutulys, diskas, ietis.

Jauniams:

100 m, 200 m, 1000 m, 4x100 m estafetė, šuolis į tolį, šuolis į aukštį, rutulys (12 lbs.), diskas (jaunių), ietis (jaunių).

Mergaitėms:

60 m, šuolis į tolį, šuolis į aukštį (Nukelta) 6 psl.)

Kas išgirdo Muencheno lietuvių balsą?

Kadaise Muenchene gyveno daug lietuvių. Dauguma jų iš-emigravo, ir šiandien Muenchene liko tik keli šimtai emigracinių įstaigų atsijotų lietuvių. Jų vardus mes kreipėmės š. m. birželio mėn. per spaudą į tuosius, kurie prieš emigraciją gyveno Muenchene, prašydami pinigines aukas lietuviškai bibliotekai Muenchene įsteigti. Muenchene lietuviai yra per biedni, kad galėtų nusipirkti naujai pasirodanti lietuviški knygų.

Bet ar daug atsiliepi į mūsų prašymą padėti? Deja, tik keletas. Ir tai tie, kurie Muenchene galbūt nėra gyvenę. Pona J. Karys, ir V. Alantas atsiuntė Muencheno Valdybai savo veikalų, ponai P. Gudas ir J. Skersys — pinigų ir keletą gražių knygų bei glėbį laikraščių. Mes jiems tariame nuosirdų aciu! Bet ar nebėra daugiau, kurie atjaustų Vokietijoje pasilikusius lietuvius ir norėtų jiems pagelbėti kultūrinėje plotmėje? Ne, mes tikime, kad dar yra ir daugiau tautiečių, kurie mums šiame konkrečia-

me reikale būtų pasiruošę padėti. Mes todėl dar kartą kreipiamės į Muenchene gyvenusius lietuvius, prašydami jų padėti įsigyti mums lietuvišką biblioteką. Ši kartą kreipiamės mes ir į visus mielus tautiečius, kurie yra jautrus kultūriniam lietuvių tremtinių gyvenimui. Padėkite mums įsteigti lietuvišką biblioteką, kurioje Muenchene pasilikę lietuviai galėtų gauti pasiskaityti lietuviškų knygų, žurnalų ir laikraščių ir tuo būdu palaikyti savyje tautinę dvasią ir neleist užgest sugrįžimo vilčiai. Siųskite mums naujų lietuviškų knygų arba pinigų (jų reikia knygoms įrašyti, Vokietijoje išleistas knygoms įsigyti)! Siųskite Valdybos išdinkinęs adresu: Mrs. V. Mykolaitienė, Muenchen 54, Smaragdstr. 17/3. Iš anksto dėkojame Jums visiems, kurie išgirsite mūsų balsą, ir linkime Jums geros sėkmės toje šalyje, į kurią mes troškome, bet negalėjome iš-emigruoti.

Muencheno Apylinkės
Valdyba

Sporto žaidynės

(atkelta iš 6 p.)

štį, rutulys, diskas.

b) Plaukymas.

Vyrams:

100 yd. laisvu stiliumi, 400yd. laisvu stiliumi, 100 yd. krūtine, 100 yd. nugara.

Moterims:

50 yd. laisvu stiliumi, 100 yd. laisvu stiliumi, 50 yd. krūtine, 50 yd. nugara.

c) Lauko tenisas

vyrų vienetas ir dvejetas, moterų vienetas ir dvejetas ir mišrus dvejetas.

d) Futbolas (soccer).

3. Dalyvių kvalifikacija.

Zaidynėse turi teisę dalyvauti kiekvienas lietuvis sportininkas, nenusižengęs sportininkų mėgėjų drausmės nuostatomis ir per atitinkamą sporto apygardą registruotas Š. Amerikos Liet. FASK-te bei turįs nustatytos formos sportininko registracijos kortelę.

Jaunių ir mergaičių gimimo datos riba yra

1937 m. sausio mėn. 1 d.

4 Dalyvių aprūpinimas.

Visi laiku užsiregistravusieji žaidynių dalyviai bus aprūpinti nakvėmis ir maistu. Kelionės išlaidos nebus padengtos.

5. Dovanos.

Visi, tiek individualinių tiek ir komandinių varžybų laimėtojai gaus dovanas ir visi 1-2 ir 3 vietų laimėtojai — diplomus. Zaidynėse stipriausia pasirodęs sporto klubas vyrų ir moterų klasės gaus Ministerio Stasio Lozoraičio pereinamąją taurę o pajėgiausiam klubui jaunių ir mergaičių klasėse teks Š. Amerikos Liet. FASK-to pereinamoji dovana. Šie klubiniai nugalėtojai bus išvedami atsižvelgiant į surinktą bendrą taškų skaičių visose sporto šakose, vertinant pagal FASK-to nustatytą taškų skaičiavimo tvarką. Futbolo — nugalėtojams teks Tėvų Pranciškonų paskirta pereinamoji taurė.

6. Dalyvių registracija vykdoma per sporto klubus nustatyta tvarka. Sporto klubams nepriklausą sportininkai registruojasi tiesiai pas rengėjus. Registracijos terminas — rugpjūčio 10 d. Registracija vykdoma ir visos informacijos gaunamos šiuo adresu:

Algirdas Bielskus

771 E. 91st St.,

Cleveland 8, Ohio

7. Ivarius žaidynių nuostatai ir kitokios papildomos informacijos bei instrukcijos siunčiama visiems sporto klubams. Tolimesnes informacijas skelbiame sekanciam numerį.

V. V. S. A. K-tas

TO PLACE,

YOUR AD

CANCEL OR CHANGE

CALL LO 3-7291

VACATIONS

TRAILS END

WINDHAM 54 J 3 Excellent food. Running water in rooms. Catholic church—all amusements nearby. Family accommodations. Rates \$28 to \$80. Friendly Atmosphere. Write Dept. "L".

MARY McMANUS

HIGH PEAK VIEW

Box 93, Acra, Greene County, N. Y. New filtered swimming pool. Hot and cold water in all rooms. Shuffleboard. Softball. Television. Hal for dancing and parties. Horseback riding. Bicycles meaby. Weekly moving on premises. Plentiful home style American cooking. All at reasonable rates. Short walk to St. Edmund's Chapel. Ideal and friendly surroundings. Choice rooms. Available last two weeks in August and in Sept. Write Dept. "L". For rates. Write for information.

C. SOBRADO

Or phone Cairo 9-9460.

HOTEL BINNS

SARAH J. BINNS 56 ATTRACTIVE ROOMS WITH PRIVATE BATH. Moderate Rates. Coffee Shop. Bathing from Hotel. Walking Distance to Catholic Church. Write for Booklet "L" WILDWOOD 2-8061 3900 Atlantic Ave. Wildwood, N. J. (One Block from Beach)

ROUND TOP HOUSE

ROUND TOP, N. Y. CAIRO 9-2773 NEW FILTERED SWIMMING POOL. FIRE PRECAUTION FOR YOUR PROTECTION Beautiful mountain scenery. Modern throughout; ideal for hiking, sports; golf, shuffleboard and etc. German-American cooking, homemade bread and cake just like Mother used to make. Catholic Churches nearby. Write for Booklet "L" on request. MRS. N. DAUSEND

FLYNN'S HOTEL

Ocean Bay Park Fire Island, N. Y. Vientielis prie pat okeano hotelis Fire Islande. Specialios kainos nuo pirmadienio ligi trečiadienio per visas savaites. Informacijom rašyk į Dept. "L" Rezervacijai skambink: Fire Island 4-5865

GLEN MARY

Route 385 Catskill, N. Y. Large enough to be comfortable. Small enough to be homelike. One mile from Catskill village. Near Catholic Church. Concrete swimming pool, shuffle board, lawn sports. All home cooking. Special Rates September. Send for Booklet "L" ALICE & GED GAFFNEY, Props. Catskill, N. Y. Tel.: Catskill 992

SUMMER RENTALS

LONG BEACH, Bell-Air Court Boardwalk - New York Ave. Ištuojama, puikiai apstatyta, naujas pastatas, 1 1/2 ir 2 1/2 apart. kamb., prie pat okeano. Sezoniui arba visiemis metams. Žingsnis į kat. bažn. ir mok.

FARMS

RETIREMENT FARM. Tunhannock, Pa. 9 room house, garage, all utilities, fruit orchard 5 acres, on Route 611. Motel side. \$7,400. Alonzo, 80 Washington Ave. Dumont, New Jersey. Dumont 4-0853.

CONNECTICUT. DAVIS FARM. Offers Rest. Quiet, Comfort and good food to refined guests. Near Lake. Bathing, and Catholic Ch. Write for booklet "L" or phone: Kentwalk (Conn.) 7-3691. P. D. New Preston, Connecticut.

VACATIONS

Šią vasarą pasinaudokite žirgo nuojauta ir sustokite prie BELMONT HOTEL 300 Asbny Ave. Asbury Park, N. J.

Kambariai užsakomi dienom ir savaitėm. Rezervacijai skambinkite JIM CONDOS Prospect 4-9520. Atidara išitusus metus.

CASINO ARCADE

"Pramogos visiems" Jodinėjimas — "Pasaulinis golfas" ir Howard Johnson geram maistui Ride the Trams! On the Boardwalk.

Cedar Lake Lodge

Box No. 347, Blairstown, N. J. "Right on our own 1 mile lake." For booklet or reservation call GI 7-8202 or write direct to lodge.

VACATION OR WEEKEND

Stay near and make your vacation dollar go far. Only 65 miles of easy driving from Staten Island. In the cool mountains of New Jersey near the Delaware Water Gap. WEEKLY RATE \$45-\$52, DAILY \$9-\$11 (Children rates according to age) Incl. meals, rm. swimming, sports, cktail lounge, orch, telev. Reservations still available for opening Weekend, June 24th, 2 days \$20. Jul. 4th Holiday Wkend, 3 days \$33. Orch every night. Churches & golf course 1 mile. Transportation arged for those who desire it.

Wyandank 215 Third Ave. Asbury Park, N. J. European Plan. Close to Beach. Comfort and convenience at low cost. Walking distance to Catholic church. Special June rates. Ownership-Management. Phone PProspect 5-9206.

CRUISE ON A YACHT!

2 Beautiful 90-ft. sailing schooners. Long Island Sound to Block Island and return. Sent for illustrated folder. \$75 & up per week. Season June 27 to Aug. 29. SCHOONER CRUISES Box 64 Dept. "L" Pelham, N. Y.

HOLIDAY MANOR Purling, N. Y. (Cairo) Tel.: 9-9879 Rolling hills, excellent home cooking, abundantly served. Modern rooms with running water. Showers, dancing nightly in beautiful, spacious cocktail lounge and casino. Sports. Catholic Churches nearby. Write or call for brochure "L" Mrs. BRYAN McMANUS, Prop. Tel. Cairo 9-2250

DEEPHAVEN LODGE JULIA SCHUERMAN, Prop. SOUTH CAIRO, N. Y. A nice Vacation Home for People who enjoy a quiet Home, Airy Rooms, Home Cooking, Near Catholic Church. Modern. Booklet "L"

BEACHHAVEN, N. J. — "The Evelyn". Liberty St. Airy attractive rms. kitch privileges, parking. Near Catholic Church. Ask for Miss "Kay". Beachhaven, 3-2202.

THE WHITE BRIER On the Beach at Avalon, N. J., at the Edge of Jersey's Finest Bathing Beach THE WHITE BRIER LENDS ITSELF TO YOUR COMPLETE RELAXATION AND COMFORT Newly Beautiful TROPICAL Cocktail Lounge And Green Room Is Ideal for Dining Pleasure Overlooking the Ocean Near Catholic Church. Write for Booklet "L" AVALON 7-3121

VACATIONS

SHANNON VIEW HOTEL EAST DURHAM ● Large, Private Swimming Pool. ● Baths, Showers, Good Food. ● Baseball and Football Field. ● Rooms with or without meals. ● Three Full Meals per Day. ● No Rising Bells ● Restaurants on Premises. Dancing to Mike Flanagan's Orch. Radio, Television, Fishing. Write for Booklet Near Catholic Church. JOHN SLEVIN, City Tel.: MO 9-8459 Freehold N. Y. 7450.

THE STRATFIELD "Hotel with Charm, Tradition" DAILY SPECIALS Breakfast . . . . . 50¢ to 1.15 Luncheon (complete) . . . . . 90¢ to 3.00 Dinner (complete) 1.90 to 4.50 INCLUDING SUNDAYS

THE STRATFIELD 1241 Main St., Bridgeport Conn. Phone: FOrEst 6-4321

HOTEL CARLISLE 210 Fourth Ave., Asbury Park Block to Ocean and Boardwalk Single \$18 — Double \$25 up. European Plan * Free Parking Coffee Shop and Restaurant PR 4-9580 MODERN ACCOMMODATIONS

THE CARLISLE GUEST HOUSE Noreen Shea Twenty-six North Water Street Nantucket Island, Mass. Near Catholic Church. Write for Booklet "L" Tel.: 720

SWEENEY 119 Beach 91st St. Rockaway, L. I., N. Y. 2-3 kamb. butas, galimi atskiri kambariai, su ar be virimo, į pajūrio tilto pusę, pėsčiom į kat. bažnyčia, pigiai. BE 5-9350

Kur ilgos atostogos virsta trumpom... THE ESSEX and SUSSEX Spring Lake Beach, New Jersey Garsi pajūrio vieta. Privačios maudynės. Arti kat. bažnyčia. Rašyk knygutės "L" F. L. Abel, ved. Tel.: Gibson 9-7000

MANOR HOTEL Wildwood's Largest Hotel, 168 Modern Rms. with Private Baths and H. & C Running Water \$37.50 up per person Incl. 2 meals daily. ENTERTAINMENT AND DANCING NIGHTLY Top name recording and TV stars For reservations call WILDWOOD 2-2449 Near catholic church. Write for booklet "L" 2400 Surf Avenue NORTH WILDWOOD, N. J.

SMITH'S ADARE MANOR Box 52 Purling NY. Tel.: Cairo 9-2467 Hot-Natural swimming pool. Lawn sports. Good American home style meals. Innerspring mattresses. Hot-Cold water, bicycles, horses. Near Village and catholic church. Reasonable rates. Open during sept. Write for booklet "L"

DARBININKA perskaitęs, duok kitam susipažinti ir pasiūlyk užsakyti. Metams 6 dol. Išeina 2 kartus savaitėje. Kaina metams \$6.00. Adresas: 680 Bushwick Ave.

NORTHEAST LODGE 5911 Pacific Ave., Dept. "L" Savininkas - Vedėjas Mr. & Mrs. John Gant Patogūs kambariai ir butai Prieinamos kainos Wildwood 2-5064 Wildwood Crest, N. J.

HOTEL MELROSE, Sav. Albert Marranzini Amerikietiskas planas — 28 kamb., privati maudynė. Spec. kainos savaitėm, įskaitant stebuklingą maistą mŪsu žymiam restorane. Blokas su puse nuomario, laisvas pasiparkinimas. Arti kat. bažn. Rezervacijom skamb.: Wildwood 2-8771 144 E. Garfield Ave. Wildwood, N. J.

HARBOR INN HOTEL and Cottages MATTITUCK, L. I. On the Inlet of Long Island Sound PHONE 8992 A family vacation where children and adults get the utmost in pleasure. The best in food and clean, airy rooms. Comprising seven acres of grounds. Shuffleboard ping-pong, fishing, badminton and swimming. Near Catholic Church. Write for Booklet "L".

VACATIONS

PLEASANT VIEW HOUSE "On the Water's Edge" MISQUAMICUT BEACH WESTERLY, R. I. Five miles of ocean beach. Modern, hot and cold water in all rooms. Shuffleboard, horseshoe pitching and other amusements. Walking distance to Catholic Church. American plan. Write for rates and reservations to Dept. "L". JAMES COLLINS, Prop. Tel. Watch Hill 7107

Wood-Rock-in-the-Pines Modern Cottages—All Sports New Filtered Pool Italian-American Cuisine Dancing—Bar Near Catholic Church. Send for booklet "L" And sept. Rates \$40 up Cairo, N. Y. Tel.: Cairo 9-2314 Mr. & Mrs. Paul J. Legrano, Props. KC4

The Connecticut House 7 "H" Street Hampton Beach, N. H. Tel. WAverly 6-3781

ROOMS COTTAGES Whop vacationing at Hampton Beach. plan to stay where you can relax and feel at home in a friendly atmosphere. Twenty, large, modern airy rooms with hot and cold running water in each room. Located in the center of all activities; seventy yards from the water, two blocks from the Casino. Television, spacious veranda and hot showers. Rate \$15 per person, per week. Owner management. Ruth and Rob McKenna. Walking distance to Catholic Church. Write for booklet "L"

BARTHALT'S MILLBROOK HOUSE Round Top, N. Y. Cairo 9-9833 High in the Catskills. Surrounded by scenic mountain views. Concrete pool. Different sports. Catholic Church nearby. Running water in all the rooms; convenient inside showers. Excellent German - Hungarian cooking. Write for booklet "L"

SPOHLER'S FARM HOUSE Rt. 23, Cairo 3, N. Y. Tel.: Cairo 9-2361 German style cooking and baking. Recreation hall, picturesque view, homelike atmosphere. Lawn sports, Catholic Church village nearby. \$32 up. Write for Sept. Rates and for booklet "L" ANN & FRED SPOHLER Use Thruway Exit No. 23

MANOR HOTEL Wildwood's Largest Hotel, 168 Modern Rms. with Private Baths and H. & C Running Water \$37.50 up per person Incl. 2 meals daily. ENTERTAINMENT AND DANCING NIGHTLY Top name recording and TV stars For reservations call WILDWOOD 2-2449 Near catholic church. Write for booklet "L" 2400 Surf Avenue NORTH WILDWOOD, N. J.

SMITH'S ADARE MANOR Box 52 Purling NY. Tel.: Cairo 9-2467 Hot-Natural swimming pool. Lawn sports. Good American home style meals. Innerspring mattresses. Hot-Cold water, bicycles, horses. Near Village and catholic church. Reasonable rates. Open during sept. Write for booklet "L"

Jei nori ką paskelbti DARBININKE, skambink telefonu: GLENmore 5-7068

BUS OPPORTUNITY

BAR & RESTAURANT On Route 9 mad., fully equipped, 3 rm. living quarters, income plus home, low taxes, acres favorable for cabins, 2 car garage, price \$26,000. Phone: Garrison 4-3447

DRY CLEANING plant and 3 stores. Must see to appreciate! Harlem area. Must sell. AU 6-9073

BAR & GRILL Long Island \$600 wk - Est. 7 yr. Low Low Rent - 10-yr. Lease - Good Neighborhood - Two Steady Bartenders - Sacrificing For \$85.00 - Chance of a Lifetime VI 7-3880

PRIVATE SANITATION ROUTE FOR SALE NASSAU & SUFFOLK COUNTIES — Est 10 yrs. \$3000 month income. 4 days a week. 8 hrs a day. Sacrificing to right party. Call Linden Hurst 5-3350

IRVINGTON—NEW JERSEY Luncheonette. Fountain. Modern Homemade Ice Cream. Equipment. Two room apt. Air Conditioned. Moderate rent. 10 yr Lease. 6 days. Chance of a life time. Wonderful Potential to increase present income of \$40000 yearly. Selling for \$13000 to right party. Essex 2-9834

SMALL RESTAURANT. 2 tables, 13 stools, Est. 9 yrs. Low Lon rent. Lease obtaining. \$600 weekly income. 6 days. Sacrificing to right party for \$6000. 29-23 Astoria Blvd. Astoria L. I.

PRESS SHOP. STATEN ISLAND. Established 5 yrs. Reasonably priced chance of a lifetime for right party. GI 2-8369

SUMMER HOTEL Asbury Park, New Jersey 1 1/2 blocks from beach, 66 bedroom now doing business. Buy now and get ready for next summer. Price 50,000. \$12,000 cash. Contact Geo Lynis: Prospect 4-9554.

HOLTSVILLE. 6 rooms, custom built, fine condition, modern and all improvements, hot water, oil, 2 car garage, fireplace, fine location, bus service, plot 75x250, a bargain at \$12,500. Near catholic church and catholic school. Mortgage arranged. Charles P. Ulrich, Route 25, Center-each. Ronkonkoma 9-9157.

LARCHMONT. Vic. Town of Mam'k — More for your money — Buy a home with minimum upkeep in and out, instaled for summer and winter confort and economy, have the benefits of fine schools and fine community with taxes under \$600; artistic masonry home, tile roof, 7 rooms, 3 1/2 baths, garage, sleeping porch, modern kitchen, powder room, in catholic community. Asking \$32,500. Call owner's agent. THOS. B. SUTTON CORP., Larchmont 2-1070, 179 Boston Post Road.

DISPLAY Cincilos auginimui Jas matėte TV, girdėjote per radiją, skaitėte laikraščiuose. MES TURIME JAS Registruotas. Pedigreed Graded Stock. Knygelės informacijai nemokamai gaunamos. Rašyti arba skambinti. Princess Chinchilla Co. Inc. 159-23 Northern Blvd. Flushing, Long Island. IN 1-7550.

DRAY ICE FOR PICNICS AND ALL OCCASIONS. OPEN 6:30 A. M. TO 12 MIDNIGHT. WE ALSO SELL ICE CREAM AT WHOLESALE PRICES. AMERICAN BAR ICE-CREAM 125-12 84th rd. Kew Gardens, L.I., N. Y. VI 9-8300

HELP WANTED COOKS & BAKERS No experience necessary HOURS VARY Must read and write english Meals & uniforms furnished SCHRAFFTS Company Benefits 56 W. 23rd St., N. Y.

VARPELĖ. Įdomus, naudingas, iliustruotas, mėnesinis religinis žurnalukas. Metams tik \$2.00. Rašyk: Kennebunk Port, Maine

REAL ESTATE

Fire Island, Ocean Beach, nuomoti ar pirkti 3 miegamieji, tinka 6, gyvenamasis su židiniu, atviras ir uždaras priangis, didelis valgomasis. Arti kat. bažnyčia. Tuoj užimti. Betarpiai. TE 8-5309

REILLY'S MODEL HOME BROOKWOOD—Musconetcong River nuosavybė, pusė mylios šiaurėn nuo Netcong ant 206 Route, Ranch tipo plasterio sienos, kieta medžio grindys, šiltas vanduo, spinduliuojanti iš apačios šiluma. Didelis gyv. kambarys su židiniu, moderni virtuvė, 3 miegamieji, sujungtas garažas. Kaina \$14,500. Finansiniai susitarimai. Arti kat. mokykla ir bažnyčia. Harley E. Thompson Autor, neįdomo turto pard. Tel.: Netcong 2-0556

ELMHURST - Elliott Ave Section. Near Asention Church. Modern all brick. Attached. Three bed rooms. Wall to wall carpentering. Excellent condition. Call: HA 9-1350.

SCARSDALE GREENACRES. Charm 7 rm. 2 bth. Eng house. Perf. cond. slaty rf. mod. kit. den. lge. liv. rm. playrm pvt. terr. Extras. near catholic school and catholic church. \$28,500. SC 3-7507.

NEW ROCHELLE. Charming white brick Colonial, 4 bedrooms. 50x100 plot, dead-end street, built-in garage, gas heat. Near parochial schools and catholic church. \$22,000. Call owner, NE 6-8018.

STATEN ISLAND ONE-TWO family homes from \$9,000. Summer bungalow from \$3,500. Vacant land from \$1000. All property, near catholic institutions. MANOR AGENCY. GIBLARTAR 8-0870

MODERN Bungalow, 6 rooms, 1 1/2 baths; garage; fine residential area convenient to Catholic Ch. Owner leaving area must sell promptly. Asking \$14,500. Gildersleeve Agency, Central Valley, N. Y. Phone: Highland Falls—N.Y. 3221

MT. KISCO — Asking \$25,000. So many children and don't know what to do? we suggest this 25-year-old colonial with 6 bedrooms. 2 1/2 baths, situated on 1 acre and in the St. Francis Assisi School and Parish. Peter Anderson, 221 East Main St., Mount Kisco 6-8300 or 8387.

HIGH IN POCONOS. 4 room Summer Cottage. All Modern Conveniences. On State Road. Furnished, Unfurnished. Sell. Any Reasonable offer accepted. Telephone Newfoundland 8343 or write Beutner, Greentown, Pa.

RYE - N. Y. 7 room colonial. Den, patio, large playroom, 2 1/2 baths. Near catholic school, and catholic church. Plot 125x100. Near beach. Must be seen to be appreciated. Priced right. MA 9-7026.

Tonikas viduriam

Čia yra naminė gyduolė: mišinys šaknų, žolių ir sėklių. Ji vartojama arbatos formoje nuo šių ligų: skilvio nevirškinimo, inkstų (kidneys), odos išbėrimo, gerklės užkimimo, plaučių uždegimo, vidurių liuosavimo, puslės ligų, širdies supykimo, diėglių, reumatizmo, bronchito, rožės, riemens deginimo, galvos skaudėjimo, sąnarių gėlimo, ir nuo daugelio kitų vidurių ligų. Šios arbatos svaras kainuoja \$4.00.

Alexander's Co. 414 BROADWAY South Boston 27, Mass.

Užsakyk "Šv. Pranciškaus VARPELĖ"

1903 METINĖ NOVENA ŠV. ONOS GARBEI 1955 NUO LIEPOS 17 LIGI LIEPOS 25 ŠV. ONOS SVENTĖ LIEPOS 26 D. SACRED HEART CHURCH, Schenectady, N. Y. Craig ir Stanley gatvių kampas KASDIEN TRYS PUSVALANDINĖS PAMALDOS 8:00 A. M. 7:00 ir 8:00 P. M. Pamokslus sako REVEREND WILLIAM A. ROBBINS, O. M. I. Tikintieji ir visi Šv. Onos garbintojai kviečiami lankytis

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVŲ LAIKRAŠTIS
APJUNGOS
AMERIKA, LDS ORGANŲ DARBININKŲ IR LIETUVIŲ ŽINIAS
680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

NEW YORKO NAUJIENOS

Romantika ir neišspręstos problemos

Balfo atstovai,
iždininkas A. S. Trečiokas, Marija Kižytė ir Nadas Rastenis iš Baltimorės lankėsi Washingtone. Ten prie jų dar prisijungė dr. Kostas Jurgėla ir jie aplankė Valstybės Departamentą, kur priėmė Imigracijos Komisijos viršininkas. Jie įteikė memorandumą, pasirašytą Balfo, latvių bei estų pašalpienių draugijų. Imigracijos komisija pažadėjo paramą naujai atvykstantiems tremtiniams. (Platesnį pasikalbėjimą spausdinsime vėliau.)

Dail. Adomas Varnas
su žmona ir augintine atvyko dviejų mėnesių atostogų į Pr. Lapienės vasarvietę.

Kūn. Jančis, MIC
"The Marian" redaktorius, pasinaudodamas atostogomis, buvo atvykęs į New Yorką.

T. Bernardinas Grauslys,
Toronto pranciškono vienuolyno viršininkas, statomas Prisiškelimo bažnyčios reikalais lankėsi New Yorke.

Inž. Antanas Pladis
iš Chicago atostogų atvyko į New Yorką ir sustojo pas savo gimines Great Necke.

V. Sidzikauskas,
Liet. Laisvės Komiteto pirmininkas, liepos 29 d. išplaukia iš Europos ir rugpjūčio pradžioje jau bus New Yorke. Europoje jis išbuvo porą mėnesių.

Tėv. Pranciškus Gedgaudas,
pranciškono spaustuvės vedėjas, grįžo iš atostogų, kurias praleido Kennebunk Port, Maine.

Porciunkulo atlaidai
Angelų Karalienės parapijos bažnyčioje bus rugpjūčio 2 d. Pirmieji mišparai pirmadienį rugp. 1 d. 7:30 v. v. Antradienį rugp. 2 d. 9 v. mišios ir pamokslas ir 7:30 v. v. atlaidų baigiamieji mišparai. Pamokslus sakys tėvai pranciškonai.

Grįžo iš atostogų
kun. J. Pakalniškis, Apreiškimų parapijos vikaras, ir kun. J. Petrenas.

"Laidos" traukinį
Trečiosios Avenue traukinys bus nugriautas iškilmingai. Rugpjūčio 1 d., vadovaujant burmistruvi Wagneriui, bus trijų valandų paradas, kuriame su savais kostiumais dalyvaus apie 45 tautybės.

RELIGIOUS VOCATIONS

DOMINICAN SISTERS OF THE PERPETUAL ROSARY
Cloistered, Contemplative Community forming a Guard of Honor for Mary, by recitation of the Rosary every hour day and night. Sisters also chant the Divine Office. Are engaged in making Vestments and other works of art. Apply to: Rev. MOTHER PRIOR, 14th and West Sts., Union City, N. J.

CAMPS

65 MILES from N. Y. C., at few vacancies for boys and girls 6-11 years, in Candlewood Lake district; all outdoor activities, ideal stepping stone to larger camp; supervised by English lady, references exchanged, moderate rates. Call Danbury, Conn., Pioneer 8-0982.

Summertime. Knygose, teatre ar filme Venecijos kanalai, balandžiai šv. Morkaus aikštėje ir gondolierių dainos visada reiškia didesnius kiekius romantikos. Netruksta jos ir šiame filme, ypač dar jei žiūrovas ne vienas. Ne viena buvo ir į Veneciją atostogoms atvažiavusi tipiška amerikietė sekretorė (Katharine Hepburn), susiradusi sau romantišką draugą (Rossano Brazzi). Deja, romantika dažnai visai nelaukta sukuria tam tikras problemas ir, anot filmo herojės, netik "reikia žinoti, kada iš balius išeiti", bet dar reikia ir gana stiprios valios tam žygiui padaryti. Mūsų herojė tuo atžvilgiu buvo visiškai ideali ir, palikusi jau bemaž į sentimentalizmą bėpuolančius žiurovus, išvažiavo atgal į Ohio prie ramosios mašinėlės. Planingas pasitraukimas! Puikios Eastmano spalvos ir gera vaidyba prisideda prie filmo romantiškos nuotaikos. New Yorke filmas rodomas Astor teatre, prie Times sq.

House of Bamboo. Pasirodo, kad Chicago gangsteriai nebeišitenka namuose, o pradeda bandyti laimę ir svetimuose kraštuose. Šiame filme jie dir-

"Laisvės" fondo
užtaigtuves, kurios įvyko liepos 24 d. Laisvės namuose, Richmond Hill, N. Y., supiketavo. Piketas prasidėjo 2 val. pp. ir baigėsi 5 val. pp. Fondas buvo pasiskelbęs surinkti 10,000 dol. Laisvei paremti. Jo užbaigai savo namuose rengė koncertą.

Pasirengiama uraganams
Siaučiant dideliems karščiams, gali susidaryti uraganai. Tuo reikalu pasirūpinta, kad kuo greičiausiai žinios patektų į spaudą. New Yorko meteorologijos stotis irgi padarė spaudoje žygių, kad dėl pačių gyvenimų būtų kuo plačiausiai informuojama.

Mirė
Juozas Avizienis, liepos 23 d., laidojamas iš Angelų Kar. parapijos bažnyčios liepos 26 d. šv. Kazimiero kapinėse, L. I.

Antanas Žalys, 66 metų amžiaus, gyvenęs 154 Bradford St., Brooklyne. Mirė liepos 21, palaidotas liep. 25 iš Angelų Karalienės par. bažnyčios šv. Kazimiero kapinėse Farmingdale, L. I. Liko nuliūdusi žmona, sūnus Vincas ir dvi dukters su šeimomis. Amerikoje išgyveno apie 47 metus.

Šv. Onos novena
Angelų Kar. parapijos bažnyčioje baigėsi liepos 26 d. iškilmingom mišiom 9 v. Po mišių Amžinojo Rožančiaus d-ja ruošė bendrus pusryčius, kuriuose dalyvavo parapijos kunigai ir gausus būrys parapijiečių.

REAL ESTATE

BELLEROSE. Semi-ranch custom namas 7 kamb. 4 didelė miegamieji, 2 vonios, kilimai, langu sietai, veneciškos užuolaidos, prijungtas garažas, balkonai, cyclono tvoras. Daug kitų patogumų. Arti kat. bažn. ir mokyklos. Kreiptis betarpiškai tel: FI 7-2761

ba Tokyo mieste, planuoja ir plėšia visai panašiai, kaip ir visuose kriminaliniuose filmuose. Tik nauja spalvota aplinka ir mažai tepažįstamo krašto egzotika suteikia filmui naujo gyvumo ir nuotaikos. Tad "House of Bamboo" galima skaityti vienu iš geresnių kriminalinių filmų, kuris sugeba išlaikyti įtampą nuo pat pirmosios scenos (dar prieš prasidedant filmo antraštėms) iki galo. Vaidyba visų aktorių neblogo, bet išskirtinai reikia pažymėti jauną ir simpatišką japonų aktorę Shirley Yamaguchi. Tik kyla klausimas, ar labai jau protinga pasauliui rodyti filmą, kur didesnė dalis amerikiečių veikėjų yra gangsteriai. Ar nėra tai kartais propaganda prieš save?

Devil Take Us. Šį kultūrinį filmą reiktų būtinai pamatyti visiems lietuviams automobiliistams, mėgstantiems pasirodyti, kad moka gerai ir greit važiuoti. Filmas nėra grynai didaktinis, bet žiūrovui kalba žiauriai ir negailestingais faktais ir priverčia susimąstyti, kodėl šiaip visai padorus žmogus, įsisėdęs į auto mašiną, pasidaro "plentų pabaisa" ir net žmogžudis. Filmas šiuo metu New Yorke rodomas priedu prie "House of Bamboo", Mayfair teatre, prie Times sq.

The Sea Chase. Pirmą kartą, berods, amerikiečiai teigiamai atvaizduoja vokiečių didvyriškumą, kai jie šiame filme rodo, vieno vokiečių laivo kelionę iš Australijos į namus, prasidėjus II Pasauliniam Karui. Nedidelis laivas prasmunka pro Britanijos laivyną, su nuotykiškai klajoja plačiuose vandenynuose ir veržiasi prie tėvynės krantų. Intrigą dar padidina laivo kapitono (John Wayne) sena draugystė su britų karo laivo kapitonu, paslaptina keleivė — šnipė (Lana Turner) ir keletas užkietėjusių nacių. Filmas spalvotas, žiūrisi gana įdomiai, tik gal jūreivių charakteriai (išskyrus paties kapitono) išėjo daugiau amerikietiški negu vokiški. Filmas netrukus bus rodomas mažesniuose teatruose. jė

DIANA DEUTSCH, išrinkta New Yorko valstybės gražuole.

ISNUOMOJAMAS Brooklyne butas iš 5 kamb., bet tikrai suaugusiems žmonėm. Teirautis tel.: Taylor 7-0445

LIETUVIŲ SIUVĖJŲ PİKNIKAS

Lietuvių siuvėjų 54 Lokalo A. C. W. A. metinis piknikas įvyks liepos 30, šeštadienį, Jamaica Polish National Park, 108-11 Sutphin Blvd. Įėjimas — 75 c.

Pikniko vietą galima pasiekti važiuojant Broadway Jamaica linija iki Sutphin stoties. Nuo čia tik 9 blokaiki Jamaica Polish Park. Galima privažiuoti autobusu.

Visi lietuviai nuoširdžiai kviečiami atsilankyti. Rengimo Komitetas

NEW YORKE yra daugiausia policininkų, bet tikrai Parma, Ohio, taip atsitiko, kad policininkė E. Spinder įsižiūrėjo į policininką R. Adair; žiedus sumainys liepos 30.

New Yorko miestas susirūpinęs vaikais

New Yorko miestas turi tokią įstaigą, kuri vadinasi "Juvenile Aid Bureau". To biuro aiškinimu, apie 1—2% viso besimokančio jaunimo priklausau daugiausiai ar mažiau prie jaunųjų nusikaltėlių rato. Juos pastumi į nusikaltimus ne tiek mokykla, kiek pati šeima, gatvė, aplinka. Pabrėžia biuras didelę įtaką nepadorių paveiklų, televizijos ir knygpalaičių. O jų per metus Amerikoje išeina už 350 mil. dol.

Nuo patvirtusio jaunimo nukentčia pati mokykla. Langų išdaužo, baldų prilaužo ir kitokios žalos per metus pridaro už 450.000 dol. New Yorke.

Policijos komisaras pasitraukė

New Yorko policijos komisaras Francis Adams pranešė, kad jis pasitraukia, kai tik Wagneris suras jam įpėdinį. Jo metinė alga 25,000 dol., daugiau kaip ministerio.

Jo svarbiausias uždavinys buvo sumažinti nusikaltimų skaičių New Yorke. Dabar esą jau 13% nusikaltimų sumažėjo. Bet dvi nusikaltimų rūšys vis dar didėja — prievartavimų pakilo net 11,2%, narkotikų vartojimas 2,5%. Labai aktualius tebėra mažamečių nusikaltimų klausimas; kitas policijai rūpestis tai judėjimo tvarkymas perpildytame mieste.

Per tą laiką Adams, išbuvęs tarnyboje nuo 1954 m. sausio 1 d., padidino mieste policininkų skaičių 1689; dabar jų yra 21,529. Adams grįžta į savo advokato praktiką.

Vaikų paralyžium, kaip praneša iš Washingtono Amerikos Sveikatos Tarnyba, įskiepėjus Salk-Vakzin serumu, susirgo 209 vaikai.

"Carroll Club, Inc" istorija

Pirmojo pasaulinio karo metu majoras N. F. Brady nupirko buvusio Colony Club nuosavybę prie 120 Madison Ave. ir pervedė savo žmonai, kuri minėtą vietą savo keliu atidavė Amerikos valdžiai, kad būtų įrengtas karo slaugių centras, kurios vykdavo su daliniais į užjūrius. Katalikėm buvo įrengta koplyčia, o kitų tikėjimų apeigos būdavo atliekamos skaitykloje.

Pastatą suplanavo architektas Stanford White georginiam stiliuje. Vietovė 1919 m. pasivadino Carroll Club vardu ir pasidarė savotišku katalikių moterų centru. Tų pačių metų kovo 31 d. buvo inkorporuotas ir valdžios pripažintas kaip savistovus vienetas. Laikui bėgant klubas įsigijo kitų nuosavybių, kurias pavertė atostogavimų ir poilsio vietomis. Nuo 1938 m. klubui sumaniai vadovauja Mrs. Basil Harris. Klubas patalpose dažnai vyksta įvairios kultūrinės pramogos ir rengimai, į kuriuos visuomenė kviečiama atsilankyti. (Skelb.)

BOSTONO ŽINIOS

Atšventė sukaktuves
Martynas ir Ieva Kudarauskai liepos 24 d. atšventė 40 metų savo vedybinio gyvenimo sukaktuves. Jų intencija tą dieną buvo atlaikytos mišios šv. Petro parapijos bažnyčioje.

Rengia išvyką
Parapijos sodalietės liepos 31 d. rengia išvyką į Cape Cod pajūrį. Sodalietės sustos prie Onset Beach, Amerikos kariuomenės majorės A. Mašidlauskaitės viloje, Buzzards Bay, Mass.

"The Boston Daily Glob"
redaktorius ir leidėjas William O. Taylor mirė liepos 15 d., sulaukęs 84 metų amžiaus.

Arch. J. Okunis, kuriam neseniai buvo padaryta apendicit operacija, rūpinasi gauti architekto teises.

Bostono skautai
A. Banevičius, R. Šliažas, L. Venckus, A. Kriščiūnas, L. Leonavičius, E. Jakutis ir A. Tamoliūnas vyks į Kanadą, kur prie Niagaros dalyvaus tarptautinėje skautų stovykloje — jamboree. Stovyklon nori susivežti angliškų knygų apie Lietuvą, rankdarbių, fotografijų, kad išdalytų kitų tautų skautams. Jiems paremti Bostone sudarytas komitetas: Ig. Končius, Matioška, Tuinyla, Arlauskas, Andriulionis, Izbičkas, Velioniškis ir kun. J. Klimas. Skautai įsigijo naujas uniformas, O. Ivaškienė moko juos tautinių šokių.

Minkaus radijo
piknikas įvyks rugpjūčio 7 d., Brockton Fair Grounds, Brocktone. Bus I. J. Fox drabužių ir kailių paroda, gros puikus orkestras.

Dr. Marija ir dr. Jurgis Gimbutai
išvyko dviejų savaitių atostogų į Kanadą, į dailininkų Tamošaičių ūkį.

Bern. Brazdžionis
išvyksta į Los Angeles, Kalif., kur redaguos "Lietuvių Dienas" Ta proga Liet. Kultūros Kl-

"Sayville Shore Club", Sayville, Long Island, N. Y. Viešbutis turi per 100 kambarių, labai patogiai įrengtas, prie pat jūros kranto, su daugel sporto aikščių, puikios maudymosi sąlygos, pilna įvairių kitų pramogų. Geras valgis. Šokiai kiekvieną vakarą. Yra du barai. Norintiems išmokyti šokių, teniso ar golfo — yra mokytojai.

Sayville yra už 55 mylių nuo New Yorko. Automobiliais pasiekiami Southern State Parkway arba Sunrise Highway. Traukiniu iš Pennsylvania stoties iki Sayville. Telefonas: SAYville 4-2050.

Norwood, Mass.

Parapinė vasaros mokykla
Šv. Jurgio parapijos vasarinė lietuviška mokykla jau pradėjo pamokas. Lietuviškai vaikčius moko seselės Burman ir Sebastiana, Nukryžiuotojo Jėzaus vienuolės. Į pamokas atsilanko gražus būrys berniukų ir mergaičių. Gražus tėvų pavyzdys, kad savo vaikučius siunčia mokytis tėvų kalbos.

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.

Kabaretas
VYT BELECKAS, savininkas.
Baras, SALE vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc.
1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewood

bas (buvęs Rašytojų Klubas) M. ir J. Gimbutų bute surengė gražias išleistas. Atsisveikinimo žodį tarė St. Santvaras, apžvelgdamas Bern. Brazdžionio įnašą į Bostono kultūrinį gyvenimą. Klubo pirmininkė dr. Marija Gimbutienė įteikė poetui Brazdžioniu dovaną — knygą. Atsisveikinimo žodį tarė ir kan. M. Vaitkus ir mokyt. J. Strazdas. Bern. Brazdžionis, padėkojęs visiems, ta proga paskaitė kelis savo dar nekur nespaudintus eilėraščius. Brazdžionis šeima ir toliau lieka gyventi Bostone.

BOSTON, MASS.

BARASEVICIUS ir SŪNUS FUNERAL HOME
254 W. Broadway South Boston, Mass.
JOSEPH BARACEVICIUS
Laidotuvių Direktorius
Tel. Andrew 8-2590

WAITKUS FUNERAL HOME
197 Webster Avenue Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermentims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir kitus miestus.
Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

NEW YORKAS

AUGUST P. GUSTAS, INC.
Laidotuvių direktorius
345 Marcy, Brooklyn, N. Y.
Koplyčios prieinamos visose vietose. Parodomasis kamb. 278 Marcy Ave.
August P. Gustas — prezidentas
EVgreen 7-4774

Laidotuvių Direktorius
PETTIT BROS & CLAYTON
20 Lincoln Avenue
Rockville Center RO 6-0466

Tel. EVergreen 7-4335
Stephen Aromiskis
(ARMAKAUSKIS)
Gaborius-Balsamuotojas
MODERNIŠKA KOPLYČIA
423 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
(BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. BALLAS—Direktorius
ALB. BALTRONAS-BALTON
Reikalų Vedėjas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS BALSAMUOTOJAS
231 Bedford Ave.
Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS-ŠALINSKAS
Laidotuvių Direktorius
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiam garbingas laiduves. Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventilacija.
Tel. Virginia 7-4499

Klausykite LIETUVOS ATSLIMINIMŲ radijo valandas
Šeštadieniais 4:30-5:30 val.p.p. Stotis WEVD 1330 kil. 97.9 MEG. (FM)
Direktorius **JOKŪBAS J. STUKAS**
1264 WHITE STR. HILLSIDE, N.J.
WAverly 6-3325